

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Տելեկոմ Արմենիա ԲԲԸ | 2025

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Խորհրդի նախագահի ուղերձ
Գլխավոր տնօրենի ուղերձ

01 ՈԱԶՄԱՎՈՐԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

1.1 Պատմական ակնարկ

1.2 Ընկերության ռազմավարություն

1.3 Տարվա բիզնես գործունեության արդյունքներ

- Շարժական կապ
- Ամրակցված կապ

1.4 Կայուն զարգացման ցուցանիշներ

- Տարեկան բնապահպանական ցուցանիշների ամփոփ ներկայացում
- Տարեկան սոցիալական ցուցանիշների ամփոփ ներկայացում
- Վարվելակերպի կանոններ

02 ԿՈՐԴՈՐԱՏԻՎ ԿԱՌԱՎՈՐՄԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2.1 Ընկերության վարչակազմակերպական կառուցվածք

2.2 Խորհրդի անդամներ

2.3 Ռիսկային գործոններ

03 ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

3.1 Արտաքին աուդիտն իրականացնող անձանց անունը և վարձատրությունը, ինչպես նաև նրանց անկախության փաստի ստուգման արդյունքները

3.2 Շահույթի տեղաբաշխման և բաշխման, այդ թվում՝ շահութաբաժինների վճարման առաջարկությունները

04 ՀԱՎԵԼՎԱԾ

4.1 ԿԿ կորպորատիվ կառավարման տարեկան հայտարարագիր

ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ՈՒՂԵՐԱ

Ալեքսանդր Եսայան/ Խորհրդի նախագահ

Հարգելի՛ բաժնետերեր, գործընկերներ և թիմակիցներ,

2025 թվականը Team Telecom Armenia-ի համար շրջադարձային տարի էր, որը հաստատեց մեր համոզմունքն առ այն, որ ենթակառուցվածքներում հետևողական և երկարաժամկետ ներդրումներն ընկերության կայուն աճի հուսալի հիմքն են:

Խորհրդի անունից հպարտությամբ հայտնում եմ, որ 2025 թվականը դարձավ Team Telecom Armenia-ի տեխնոլոգիական զարգացման առանցքային փուլերից մեկը:

Մեր որդեգրած ռազմավարությունն ու տարվա ձեռքբերումները Նոր հորիզոններ բացեցին ընկերության համար՝ վերափոխելով ավանդական հեռահաղորդակցության ճնաչափը բազմաշերտ, ապագային միտված թվային էկոհամակարգի:

Ընկերության մասշտաբային նախագծերի հաջող իրականացման կարևոր նախադրյալներից էին նաև միջազգային հեղինակավոր ներդրումների ներգրավումն ու ֆինանսական հավասարակշռված կառավարումը: Այսպես, 2024 թվականին 75 միլիոն ԱՄՆ դոլար ծավալով թողարկված Կայուն զարգացման պարտատոմսերը, առաջինը Հայաստանի հեռահաղորդակցության ոլորտում, ոչ միայն դարձան հայկական կապիտալի շուկայի նկատմամբ մեծ վստահության ազդակ, այլև մեր ռազմավարական առաջնահերթությունների իրականացման նախապայման:

Ընկերության Խորհուրդը հետևողականորեն վերահսկել է այս գործընթացի բոլոր փուլերը և վստահությամբ արձանագրում է, որ յուրաքանչյուր ներդրում ծառայել է իր նպատակին:

Կայուն զարգացման պարտատոմսերի թողարկմամբ նաև զգալի առաջընթաց ենք գրանցել մեր ստանձնած բնապահպանական թիրախներին հասնելու ուղղությամբ: Բազմապատկել ենք վերականգնվող էներգիայի մասնաբաժինը, նվազեցրել ենք արտանետումներն ու շարունակաբար ընդլայնում ենք էլեկտրական մեքենաների լիցքավորման ցանցը երկրի ողջ տարածքով:

Սա նս մեկ անգամ հաստատում է, որ մեր խոստումները կյանքի են կոչվում իրական, տեսանելի և չափելի արդյունքների տեսքով:

Գիտակցելով ստանձնած հանձնառությունը՝ Խորհուրդը հավատարիմ է թափանցիկության, հաշվետվողականության և բաժնետերերի հետ կառուցողական երկխոսության բարձր չափանիշներին:

Խորին երախտագիտությունս Խորհրդի անդամներին կատարված պատասխանատու աշխատանքի համար, գործադիր մարմնին՝ նախագծերի հետևողական իրականացման համար, ինչպես նաև Team Telecom Armenia-ի բոլոր աշխատակիցներին, որոնց ամենօրյա նվիրվածությունն է ընկերության հաջողության գրավականը: Մոանձնահատուկ շնորհակալություն մեր բաժնետերերին և ներդրողներին, մեր գործընկերներին և բաժնատիրոջներին վստահության համար, որը ն՝ Նշանակալի նվաճում է, և՝ շարունակական մեծ պատասխանատվություն:

ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆԻ ՈՒՂԵՐԱ

Հայկ Եսայան / Գլխավոր տնօրեն

Հարգելի գործընկերներ,

2025-ը նշանավորվեց որպես վերագինման տարի՝ լայնածավալ ներդրումներով՝ ուղղված ցանցային ենթակառուցվածքների արդիականացմանը և ընդլայնմանը, նոր տեխնոլոգիաների ներդրմանն ու թվային ծառայությունների զարգացմանը:

Այսպես, տարվա ընթացքում ամբողջությամբ վերագինեցինք բջջային ցանցը Տավուշի մարզում՝ ավելացնելով բազային կայանների քանակը և ընդլայնելով ծածկույթը նաև միջպետական ճանապարհներին, այդ թվում մարզի ամենաբանուկ և դժվարամատչելի հատվածում՝ Դիլիջանի թունելում:

2025 թվականը նշանավորվեց նաև 5G ցանցի գործարկմամբ՝ նախ երևանում, ապա՝ Գյումրիում և Վանաձորում, իսկ Ericsson ընկերության

հետ կնքված ռազմավարական համագործակցության հուշագիրը ևս մեկ կարևոր քայլ էր՝ ապահովելու, որ հեռահաղորդակցության նորագույն 5G տեխնոլոգիան հասանելի լինի մեր հարյուր հազարավոր բաժանորդներին:

Տարվա ընթացքում շարունակեցինք նոր սերնդի՝ 25G-PON օպտիկամանրաթելային NGN (Next Generation Network) ցանցի ընդլայնումը՝ հուսալի ինտերնետ կապ ապահովելով արդեն ավելի քան 415 000 տնային տնտեսության:

Թիմով շարունակում ենք մեծ ուշադրություն դարձնել կոնվերգենտ ծառայությունների զարգացմանը՝ միավորելով բջջային, ֆիքսված ինտերնետ և IPTV ծառայությունները մեկ միասնական փաթեթում: Միաժամանակ զարգացնում ենք թվային հարթակներն ու վճարային լուծումները՝ ձևավորելով ինտեգրված թվային էկոհամակարգ, որն օգտատերերին հնարավորություն կտա ստանալ անհրաժեշտ ծառայություններ, կատարել վճարումներ, միանալ նոր փաթեթների և օգտվել բազմատեսակ այլ թվային ծառայություններից:

Ընկերության կայուն զարգացման ուղղությամբ ևս արձանագրել ենք շոշափելի առաջընթաց՝ հաջողությամբ կյանքի կոչելով Կայուն զարգացման պարտատոմսերով ստանձնած մեր հանձնառությունները:

Հոգալով շրջակա միջավայրի մասին՝ դեռ 2023 թվականից նախաձեռնել ենք Team Energy էլեկտրական մեքենաների լիցքավորման կայանների ցանցի գործարկումը, որը շարունակեց իր սրընթաց զարգացումը նաև 2025-ին՝ ապահովելով ավելի քան 130 լիցքավորման կայան հանրապետության ողջ տարածքում:

Որպես կայուն և պատասխանատու ընկերություն՝ զգալիորեն նվազեցրել ենք մեր ազդեցությունը շրջակա միջավայրի վրա՝ բազմապատկելով վերականգնվող էներգիայի մասնաբաժինը, նվազեցնելով արտանետումներն ու կատարելագործելով ներդրված շրջանաձևության համակարգը:

Ֆինանսական տարին նույնպես բնութագրվել է հավասարակշռված աճով՝ պահպանելով ֆինանսական կայունությունն ու ներդրումների արդյունավետ օգտագործումը:

Մեր յուրաքանչյուր տեխնոլոգիական նախագիծ, սոցիալական, կրթական ու գիտական ոլորտներում իրականացրած յուրաքանչյուր ծրագիր պարզապես աջակցություն չէ. դա հավատ է, որ այսօր կատարած ներդրումը երկրի վաղվա հաջողության գրավականն է:

Մեր տեսլականն է ստեղծել այնպիսի միջավայր, որտեղ կարժևորվի մեր երկրի գլխավոր հարստությունը՝ ստեղծարար մարդկային կապիտալը՝ Հայաստանը վերափոխելով տարածաշրջանի առաջատար տեխնոլոգիական հանգույցի:

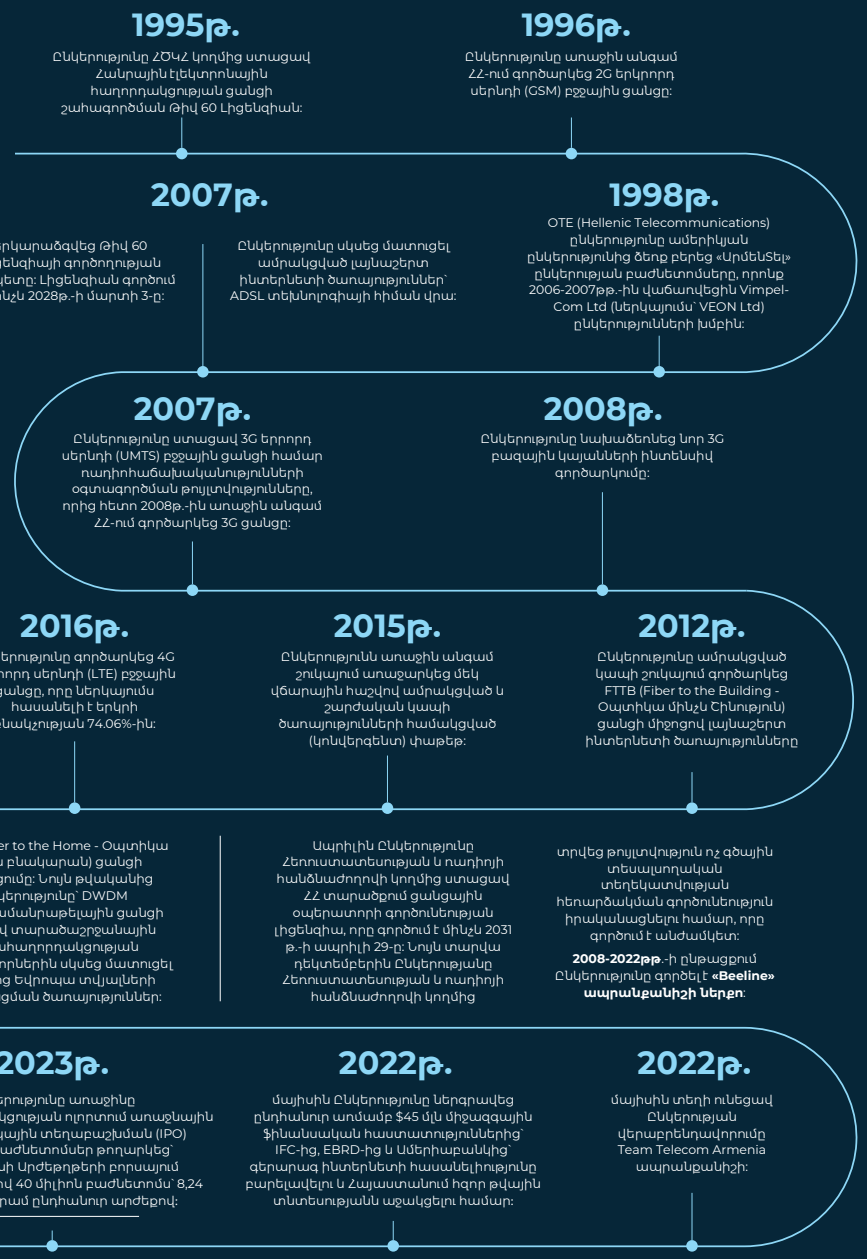
01 ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

1.1 Պատմական ակնարկ

«Տելեկոմ Արմենիա» ԲԲԸ-ն հանդիսանում է Հայաստանի առաջին հեռահաղորդակցության համակարգի ավելի քան 100-ամյա պատմության ժառանգորդը:

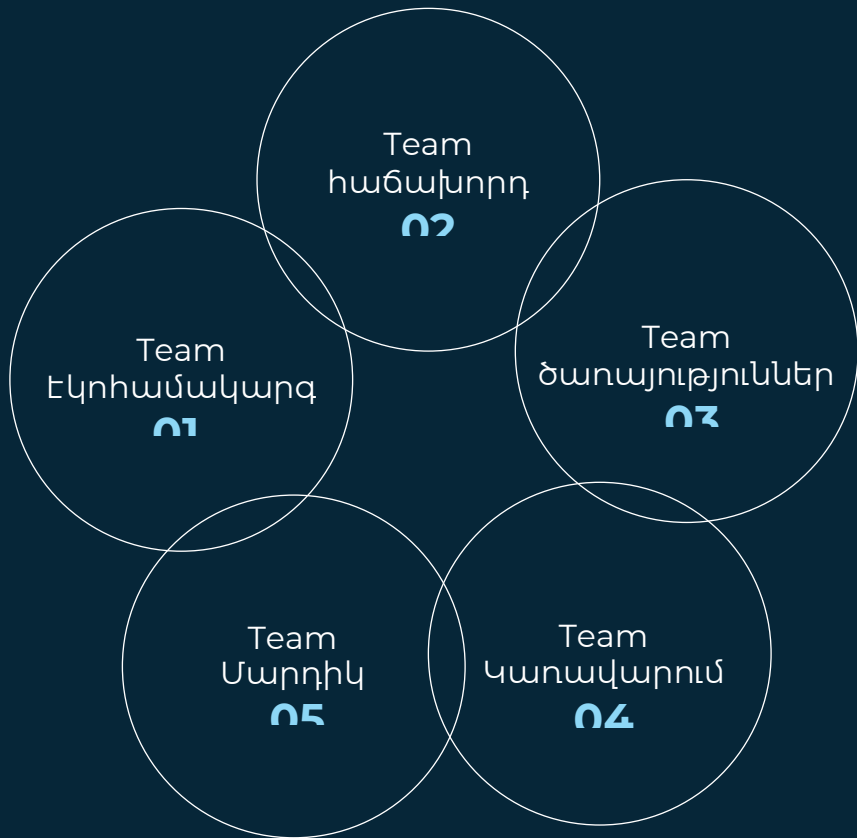
Հայաստանի Հանրապետության հռչակումից ի վեր՝ 1995 թ.-ին ընկերությունը սկսել է գործել «Արմենիա Տելեֆոն Կոմպանի» անվան ներքո:

Ընկերությունը ՀՀ-ում մատուցում է 2G (GSM), 3G (UMTS) և 4G (LTE) ստանդարտի շարժական կապի, ամրակցված հեռախոսակապի, թվային հեռուստատեսության IPTV և OTT ծառայություններ, ինչպես նաև ապահովում է ամրակցված ինտերնետ հասանելիություն՝ FTTH, FTTB, VDSL և ADSL տեխնոլոգիաներով:

1.2 Ընկերության ռազմավարությունը

Մեր ռազմավարության հիմքը մեր առաքելությունն է՝ **մարդկանց շփումն ու աշխատանքը դարձնել ավելի հասանելի ու հարմար՝ ներդնելով թվային նորագույն տեխնոլոգիաներ**: Մենք ձգտում ենք թիմի ստեղծագործ մտքի և գերժամանակակից տեխնոլոգիաների **հնարավորությունների համադրության շնորհիվ դառնալ ոլորտի առաջատար**: Հետամուտ լինելով այս տեսլականին՝ մեր ռազմավարությունը կառուցվում է հետևյալ հենասյուների վրա.

01 Team Էկոհամակարգ

Մենք կառուցում ենք ժամանակակից, ճկուն և բարձր հուսալիությամբ ցանցային, սերվերային և ծրագրային եկթակառուցվածք՝ ապահովելով թվային ծառայությունների արագ ներդրում և որակյալ մատուցում: Այդ նպատակով շարունակաբար զարգացնում և արդիականացնում ենք մեր կոմունիկացիոն ցանցերն ու տեղեկատվական տեխնոլոգիական պլատֆորմները՝ ձևավորելով մրցունակ և նորարարական տեխնոլոգիական միջավայր:

Ֆիքսված և շարժական ցանցերի ընդլայնումն ու արդիականացումը մնում են մեր ռազմավարական առաջնահերթություններից: Դրա արդյունքում թե՛ անհատ, թե՛ բիզնես հաճախորդներն օգտվում են ավելի որակյալ ծառայություններից՝ նպաստելով թվային տնտեսության և ձեռներեցության զարգացմանը երկրի տարբեր բնագավառում մարզերում մարզերում:

Միաժամանակ, միջազգային կապուղիների եկթակառուցվածքի զարգացումը նպաստում է մեր դիրքերի ամրապնդմանը տեղական և տարածաշրջանային շուկաներում: Գործընկեր օպերատորներին մենք առաջարկում ենք տվյալների փոխանցման բարձրորակ և կայուն ծառայություններ:

Տարածաշրջանում եզակի՝ 25 Գբ/վ արագությամբ NGN (Next Generation Network) ցանցի կառուցումը մեր ռազմավարության կարևոր բաղադրիչներից է: 2025 թվականին շարունակվել է գերարագ ցանցի ընդլայնումը՝ ընդգրկելով ավելի քան 415,000 տնային տնտեսություն:

2025 թվականը հայտարարել էինք բջջային ցանցի վերագինման տարի՝ շուրջ 10 միլիարդ դրամի ներդրումներով: Արդյունքում ամբողջությամբ արդիականացվել է Տավուշի մարզի բջջային ցանցը: Բարելավվել է կապի որակը, ընդլայնվել է ծածկույթը, ինչպես նաև աճել են ինտերնետի արագությունն ու ցանցի թողունակությունը՝ Ծառայությունները հասանելի են դարձել նաև նախկինում սահմանափակումներ ունեցող տարածքներում, ներառյալ Դիլիջանի թունելը:

Բջջային ցանցի բարելավման աշխատանքները շարունակվելու են նաև առաջիկա տարիներին Երևանում, մարզերում և միջպետական ճանապարհներին՝ ապահովելով կապի հուսալիություն նաև երթևեկության ընթացքում:

4G ցանցի զարգացմանը զուգահեռ՝ ընկերությունը շարունակում է 5G ցանցի ներդրման աշխատանքները: 5G ցանցն ցանցն արդեն հասանելի է հարյուր հազարավոր օգտատերերի՝ գործարկվել է Երևանում, Գյումրիում և Վանաձորում՝ արագ և հուսալի կապ ապահովելով հարյուր հազարավոր օգտատերերի համար:

Նոր սերնդի ցանցի կառուցումն իրականացվում է համաշխարհային տեխնոլոգիական առաջատար Ericsson ընկերության սարքավորումների և լուծումների կիրառմամբ: Այս գործընթացը նաև հնարավորություն է տալիս վեց իրականացնելու ռազմավարական հաջորդ քայլը՝ 2G ցանցի փուլային փոխարինումը՝ ապահովելով ավելի անվտանգ և ժամանակակից ծառայություններ:

Team հաճախորդ

Տելեկոմ Արմենիա ԲԲԸ-ն շարունակաբար իրականացնում է նախաձեռնություններ՝ ուղղված հաճախորդների փորձառության բարելավմանը: Այս նպատակով ընկերությունը ներդնում է սպասարկման նորարար համակարգեր, զարգացնում է թվային գործիքները և ապահովում բարձրորակ ու արդյունավետ հաղորդակցություն շփման բոլոր հարթակներում:

2025 թվականին շարունակվել է ամրակցված և շարժական կապի ծառայությունների որակի բարելավումն ուն հասանելիության զարգացումը ընդլայնումը: Դրան զուգահեռ ընդլայնվել է բաժանորդային բազան՝ պայմանավորված կոնվերգենտ փաթեթների առաջարկով, որոնք համադրում են շարժական կապը, լայնաշերտ ինտերնետը, IPTV թվային հեռուստատեսությունն ու ձայնային ծառայությունները՝ ապահովելով միասնական և հարմարավետ օգտագործման փորձառություն:

Հաճախորդների սպասարկման հասանելիության բարձրացման նպատակով շարունակվել է վաճառքի և սպասարկման կենտրոնների ցանցի ընդլայնումը: 2025 թվականի դրությամբ «Տելեկոմ Արմենիա» ԲԲԸ-ի մասնաճյուղերի թիվը հասել է 80-ի՝ ընդգրկելով Հայաստանի տարբեր մարզեր և ապահովելով ծառայությունների լայն հասանելիություն:

Միաժամանակ, ընկերությունը շարունակել է ներդնել ինքնասպասարկման գործիքների ներդրումը՝ նպատակ ունենալով պարզեցնել և արագացնել հաճախորդների կողմից ծառայությունների կառավարումը: Այս մոտեցումը թույլ է տալիս համադրել թվային հարթակների հարմարավետությունը և սպասարկման բարձր որակը:

Ընդհանուր առմամբ, 2025 թվականին իրականացված նախաձեռնությունները նպաստել են հաճախորդների փորձառության բարելավմանը, սպասարկման հասանելիության ընդլայնմանը և շուկայում բրենդի դիրքերի ամրապնդմանը:

Team ծառայություններ

Մենք շարունակաբար զարգացնում ենք մեր թվային հարթակները՝ նպատակ ունենալով ձևավորել ինտեգրված ծառայությունների էկոհամակարգ, որն ապահովում է միասնական, հասանելի և որակյալ փորձառություն օգտատերերին: Այս ուղղությամբ առումով առանցքային դեր ունեն My Team, Team Energy և TeamTV թվային հավելվածները:

My Team

My Team բջջային հավելվածը հանդիսանում է հաճախորդների ինքնասպասարկման հիմնական հարթակը՝ ապահովելով ծառայությունների հասանելիություն ցանկացած պահի և ցանկացած վայրից:

Հավելվածի միջոցով բաժանորդները կարող են կառավարել իրենց հաշիվները և ծառայությունները՝ ստուգել հաշվեկշիռը կշռի, և փաթեթների մնացորդները, փոփոխել սակագնային փաթեթները, ակտիվացնել ծառայություններ և ավտոմատ վճարումներ, ինչպես նաև օգտվել առցանց աջակցության գործիքներից:

Հավելվածը միաժամանակ ծառայում է որպես հաղորդակցման ալիք ուղի՝ ապահովելով օգտատերերի իրազեկումը ընկերության նոր առաջարկների և ակցիաների վերաբերյալ:

Team Energy

Մեր ռազմավարական ուղղություններից է հասույթի աղբյուրների դիվերսիֆիկացիան՝ նորարարական և ժամանակակից լուծումներով հագեցած ծառայությունների ներդրման միջոցով:

Այս նպատակով, առաջինը Հայաստանի հեռահաղորդակցության ոլորտում, մեկնարկեցինք Team Energy նախագիծը, որը միավորում է հեռահաղորդակցության, էներգետիկայի և էկոլոգիայի ոլորտները:

Նախագիծը նպատակ ունի խթանել էլեկտրական մեքենաների կիրառումը Հայաստանում՝ նպաստելով շրջակա միջավայրի պահպանությանը և տրանսպորտային ծախսերի նվազեցմանը:

Team Energy-ի լիցքավորման կայանների ցանցը հասանելի է հանրապետության ամբողջ տարածքում՝ այսօր արդեն 130 գործարկված լիցքավորման կայաններով: Բջջային հավելվածի միջոցով օգտատերերը կարող են գտնել մոտակա լիցքավորման կետերը, կատարել լիցքավորում և վճարել բանկային քարտի միջոցով, իսկ «Տելեկոմ Արմենիա» ԲԲԸ-ի բաժանորդ լինելու դեպքում՝ նաև Team-ի հեռախոսահամարի հաշվեկշռից:

TeamTV

TeamTV հարթակը ապահովում է ժամանակակից թվային հեռուստատեսության ծառայություններ՝ հասանելի տարբեր սարքերով:

TeamTV-ի միջոցով օգտատերերը ստանում են հասանելիություն բազմաժանր բովանդակության՝ ֆիլմերի, սերիալների, երաժշտական և սպորտային ծրագրերի: Հարթակը ներառում է հնարավորություններ, ինչպիսիք են ալիքների դասակարգումը սոտ ժանրերի, բովանդակության որոնումը, ինչպես նաև անհատական նախընտրությունների հիման վրա դիտման ցանկերի ձևավորումը:

04

Team Կառավարում

Որպես հեռահաղորդակցության ոլորտում առաջատար ընկերություն՝ «Տելեկոմ Արմենիա» ԲԲԸ-ն շարունակաբար զարգացնում է իր կառավարման համակարգերը՝ կայուն զարգացում և երկարաժամկետ աճ ապահովելու նպատակով համար: Այս Սրահամարնպատակով ընկերությունը հետևողականորեն ներգրավում է անհրաժեշտ ներդրումային ռեսուրսներ և բարելավում գործառնական արդյունավետությունը բոլոր մակարդակներում:

Ֆինանսական կայունության ապահովման շրջանակում ընկերությունը վարում է ծախսերի կառավարման ողջամիտ և պատասխանատու քաղաքականություն՝ միաժամանակ շարունակաբար բարձրացնելով ռեսուրսների օգտագործման արդյունավետությունը: Հատուկ ուշադրություն է դարձվում ենթակառուցվածքների ռացիոնալ օգտագործմանը և մատակարարման շղթաների արդյունավետ կառավարմանը:

Ընկերությունը գործում է միջազգային լավագույն չափանիշներին համապատասխան՝ ներդնելով կառավարման համակարգեր, որոնք ապահովում են որակի կառավարումը, տեղեկատվական անվտանգությունը և շրջակա միջավայրի պահպանությունը:

Ընկերությունում արդեն ներդրված են ISO/IEC 27001:2013 տեղեկատվական անվտանգության կառավարման և ISO 9001:2015 որակի կառավարման համակարգերը, իսկ 2025 թվականին մեկնարկել է ISO 14001 բնապահպանական կառավարման համակարգի ներդրման գործընթացը՝ նպատակ ունենալով բարձրացնել ռեսուրսների օգտագործման արդյունավետությունը և նվազեցնել ազդեցությունը շրջակա միջավայրի վրա ազդեցությունը:

Շրջակա միջավայրի պահպանությունը հանդիսանում է «Տելեկոմ Արմենիա» ԲԲԸ-ի կայուն զարգացման ռազմավարության կարևոր նպատակներից մեկն է: Ընկերությունը նպատակ է դրել մինչև 2029 թվականը նվազեցնել մթնոլորտային արտանետումները 40%-ով:

05

Team մարդիկ

Մեր գործունեության հիմքում Team-ի երկու առանցքային արժեքներն են՝ առաջադեմ և թիմային: Բարձր որակավորում ունեցող մեր մասնագետներն իրենց ամենօրյա գործունեությունն իրականացնում են մեծ պատասխանատվությամբ՝ ապահովելով բարձրակարգ ծառայություններ և հաճախորդի լավագույն փորձառություն բոլոր հարթակներում:

2025 թվականին ընկերությունը շարունակել է զարգացնել թիմային մշակույթը և խրախուսել բարձր արդյունքներ ապահովող աշխատակիցներին՝ կարևորելով յուրաքանչյուրի անհատական ներդրումը: Այս մոտեցման արդյունավետությունը արտահայտվում է աշխատակիցների գոհունակության բարձր մակարդակով. eNPS (Employee Net Promoter Score) ցուցանիշը կազմել է 50.5%: Այս արդյունքը հնարավոր է դարձել թիմային աշխատանքի և շարունակաբար բարելավվող ներքին գործընթացների շնորհիվ, որոնց զարգացումը շարունակում է մնալ մեր առաջնահերթություններից:

Միջբաժնային համագործակցությունն ու թիմային ոգին մեր կորպորատիվ մշակույթի անբաժան մասն են: Մենք գործում ենք միասնական նպատակների և արժեքների շուրջ՝ ձևավորելով պատասխանատվության և համագործակցության միջավայր:

2025 թվականի կարևոր նախաձեռնություններից էր վաճառքի բարձր արդյունքներ գրանցած շուրջ 50 աշխատակիցների խրախուսումը՝ եվրոպական շրջազայության ուղեգրերով, ինչը նպաստեց ներգրավվածության և մոտիվացիայի բարձրացմանը:

Միաժամանակ, Team ընկերությունների խումբը «Ուղղությունը՝ Թիմ» կարգախոսով ներկայացավ Career City Fest-ին՝ ամրապնդելով իր դիրքը որպես մրցունակ և գրավիչ գործատու՝ բաց տարբեր ոլորտների մասնագետների համար: Ընկերությունում կարևորում ենք աշխատակիցների շարունակական կրթությունն ու մասնագիտական զարգացումը՝ ներդրումներ կատարելով վերապատրաստման և անձնական զարգացման ծրագրերում: Մեր նպատակն է ձևավորել անհատի աճին և առաջնադասումը նպաստող միջավայր, որտեղ յուրաքանչյուր աշխատակից կունենա զարգանալու, ինքնադրսևորվելու և արժեք ստեղծելու համար բոլոր անհրաժեշտ գործիքները գործիքներն ու հնարավորությունները:

Ընկերության երկարաժամկետ կայունության ապահովման նպատակով մենք նաև ծեռնամուկ ենք լինում կարևորագույն պաշտոններին հավակնող փոխհաջորդների նախապատրաստմանը:

1.3 Տարվա բիզնես գործունեության արդյունքները

ՇԱՐԺԱԿԱՆ ԿԱՊ

Ընկերության շարժական կապի բաժանորդների թիվը 2025 թ. կազմել է 1,047,732: Մասնավորապես, զգալիորեն աճել է հեռախոսի միջոցով շարժական ինտերնետ օգտագործող բաժանորդների թիվը՝ 808,885: 2024թ.-ի համեմատ արձանագրվել է աճ 21%-ով:

2025 թ. տվյալների համաձայն ընկերությանը բաժին է ընկնում 22 շարժական կապի շուկայի բաժանորդների 25%-ը:

2025թ. շարժական կապի ծառայությունների մատուցումից և սարքավորումների իրացումից ստացված եկամուտները 2024 թ. համեմատ աճել են 6%-ով և կազմել 20.9 մլրդ դրամ: «Տելեկոմ Արմենիա»-ին 2025 թ. բաժին է ընկել 22 շարժական կապի շուկայի եկամուտների 20.9%, գրանցելով տարեկան աճ 0.1 տոկոսային կետով:

Ընկերության 4G ցանցի բաժանորդների քանակը նույնպես հետևողականորեն աճում է՝ Տեխնոլոգիական առանձնահատկություններով և շուկայի զարգացման միտումներով պայմանավորված՝ 3G ցանցի բաժանորդների թվի աճը մնում է չափավոր, մինչդեռ 2G ցանցի բաժանորդների թիվը տարեցտարի նվազում է՝ պայմանավորված նոր սերնդի տեխնոլոգիաների նկատմամբ աճող պահանջարկով և դրանց ավելի լայն կիրառմամբ:

Ստորև աղյուսակում ներկայացված է տարբեր տարիներին տարեվերջի դրությամբ Ընկերության շարժական կապի բաժանորդների քանակը.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
շարժական կապի բաժանորդներ	904 689	915 534	958 293	1 044 939	1 051 679	1 047 732
մասնաբաժինը բնակչության թվաքանակից	31.0 %	31.0 %	32.0 %	35.1 %	35.1 %	34.0 %
կանխավճարային բաժանորդներ	784 133	777 573	787 261	856 918	830 175	781 634
հետվճարային բաժանորդներ	120 556	137 961	171 032	188 021	222 854	266 098

Շարժական ինտերնետից (տվյալների հաղորդման ծառայություններից) օգտվող բաժանորդների քանակը վերջին տարիներին կայուն աճել է՝ հասնելով ընդհանուր բաժանորդների թվի 86.3%-ին: Ստորև աղյուսակով ներկայացված է շարժական ինտերնետի բաժանորդների քանակի դինամիկան՝ ըստ տարիների.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Շարժական ինտերնետ բաժանորդներ	557 966	618 206	671 960	743 296	783 818	904 214
մասնաբաժինը ընդհանուր բաժանորդներում	61.7 %	76.5 %	70.1 %	71.1 %	74.5 %	86.3 %
Բացառությամբ հեռախոսաարքի միջոցով օգտվողների	55 531	59 284	79 314	82 565	114 956	95 329
հեռախոսաարքի միջոցով օգտվողների	502 435	558 922	592 646	660 731	668 862	808 885

Ընկերությունը, հավատարիմ մնալով իր որդեգրած քաղաքականությանը, 2025 թ. նս շարունակեց տրամադրել իր բաժանորդներին որակյալ կապ առաջարկելով հարմարավետ փաթեթներ և ծառայություններ: Հիմնական առաջարկներն ուղղված էին համակցված փաթեթների օգտագործողների քանակի ներթափանցելիության աճին և առաջխաղացմանը, ինչպես նաև շարժական ինտերնետի որակյալ ծառայությունների մատուցմանը, ներառյալ ռոունմինգ ծառայությունները:

Լինելով առաջինը Հայաստանի հեռահաղորդակցության ոլորտում առաջինը լինելով՝, Ընկերությունը 2023 թվականին գործարկեց Նորարարական Team Energy Նախագիծը, որտեղ հատվում են հեռահաղորդակցությունը, էներգետիկան և էկոլոգիան: Այս նախագիծը հնարավորություն է տալիս խթանել և հեշտացնել էլեկտրական մեքենաների օգտագործումը Հայաստանում՝ զգալիորեն կրճատելով օդի աղտոտվածությունը և տրանսպորտային ծախսերը: Team Energy էլեկտրական մեքենաների լիցքավորման կայանների ցանցն արդեն հասանելի է 22 ողջ տարածքում: Իսկ Team Energy հավելվածի միջոցով հնարավոր է գտնել մոտակա լիցքավորման կետերը, կատարել լիցքավորում և վճարել բանկային քարտով, իսկ «Տելեկոմ Արմենիա» ԲԲԸ բաժանորդ լինելու դեպքում՝ նաև Team-ի հեռախոսահամարի հաշվեկշիռ: 2025 թվականին շարունակվեց Team Energy էլեկտրական մեքենաների լիցքավորման կայանների ցանցի ընդլայնումը և բարելավումը:

ԱՄՐԱԿՑՎԱԾ ԿԱՊ

2025 թվականին «Տելեկոմ Արմենիա» ԲԲԸ-ի ամրակցված կապի ծառայությունների մատուցումից և սարքավորումների իրացումից ստացված եկամուտը կազմել է 15.4 մլրդ դրամ՝ արձանագրելով 1% աճ 2024 թ. համեմատ:

Ամրակցված ինտերնետի բաժանորդների թիվը 2025 թ. դրությամբ 93.3 հազար է:

2025 թ. արդյունքում «Տելեկոմ Արմենիա» ԲԲԸ-ին բաժին է ընկնում ամրակցված ինտերնետի շուկայի բաժանորդների 30.6%-ը, ինչպես նաև ամրակցված ինտերնետի շուկայի ծառայություններից ստացված եկամուտների 23.5%-ը:

Ընկերությունը շարունակում է նոր, գերարագ FTTH ցանցի ընդլայնումը 22 հոջ տարածքում: FTTH ցանցի հասանելիությամբ ապահովված տնային տնտեսությունների քանակը 2025 թ. վերջի դրությամբ կազմել է 415 հազար:

Ամրակցված կապի բաժանորդներ

2025 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ամրակցված կապի բաժանորդների քանակը կազմել է 296,578:

2025 թ. շարունակվել է ծայնային ծառայությունների օգտագործման նվազումը, ինչը պայմանավորված է բաժանորդների՝ ամրակցված կապից դեպի շարժական կապ միգրացիայով, ինչպես նաև OTT ծայնային պլատֆորմների ընդլայնվող հասանելիությամբ: Զայնային ծառայություններից օգտվող բաժանորդների 84%-ը բաժին է ընկնում անհատներին, իսկ մնացածը՝ Ընկերություններին և պետական կառույցներին:

Ստորև աղյուսակում ներկայացված է ամրակցված ինտերնետ հասանելիության ծառայություններից օգտվող բաժանորդների քանակի բացվածքը՝ ըստ տեխնոլոգիաների.¹

¹ Աղբյուր՝ Ընկերության տվյալներ

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ինտերնետ հասանելիության ծառայություններից օգտվող բաժանորդներ, ողից	105 810	99 515	92 907	94 772	97 827	93 260
ADSL տեխնոլոգիայով	71 065	53 056	39 184	31 099	23 922	16 077
մասնաբաժինը ընդհանուր ինտերնետ բաժանորդներում	67 %	53 %	42 %	33 %	24 %	17 %
VDSL տեխնոլոգիայով	14 039	19 955	22 748	19 757	18 134	16 543
մասնաբաժինը ընդհանուր ինտերնետ բաժանորդներում	13 %	20 %	24 %	21 %	19 %	18 %
FTTB տեխնոլոգիայով	19 326	24 353	23 767	23 543	21 722	15 214
մասնաբաժինը ընդհանուր ինտերնետ բաժանորդներում	18 %	24 %	26 %	25 %	22 %	16 %
FTTH տեխնոլոգիայով	-	1 251	6 731	20 073	33 879	45 426
մասնաբաժինը ընդհանուր ինտերնետ բաժանորդներում	-	1 %	7 %	21 %	35 %	49 %
այլ տեխնոլոգիաներով	1 380	900	477	300	170	-
մասնաբաժինը ընդհանուր ինտերնետ բաժանորդներում	1 %	1 %	1 %	0 %	0 %	0 %

Դիտարկված պատմական ժամանակաշրջանում ամրակցված ինտերնետի բաժանորդների թվում ADSL հին տեխնոլոգիայով բաժանորդների քանակը նվազել է տարեկան 26% միջին տեմպով (CAGR): Նույն ժամանակաշրջանում FTTH տեխնոլոգիայով ինտերնետի բաժանորդների քանակը նվազել է համապատասխանաբար 5% տարեկան միջին տեմպով (CAGR): VDSL բաժանորդների քանակը նույն ժամանակահատվածում աճել է 3% տարեկան միջին տեմպով (CAGR):

ADSL տեխնոլոգիայով բաժանորդների մասնաբաժինն ամրակցված ինտերնետի բաժանորդների քանակում 2025 թ. տարեվերջի դրությամբ կազմել է 17%, որը 2024 թ. ցուցանիշից պակաս է 7 տոկոսային կետով: Փոխարենը աճում է FTTH տեխնոլոգիայով ինտերնետի բաժանորդների մասնաբաժինը՝ 2025 թ. վերջին հասնելով 49%-ի: Ընկերությունն իր բաժանորդներին առաջարկում է նաև մի շարք թվային ծառայություններ:

Ընկերության բաժանորդները հնարավորություն ունեն կոմունալ և այլ ծառայությունների դիմաց վճարումներ կատարել «Թիմ Փեյ» ՓԲԸ վճարահաշվարկային ընկերության գրասենյակներում, որոնք գործում են Ընկերության մասնաճյուղերում:

Շարժական կապի բաժանորդները հնարավորություն ունեն Team Energy հավելվածի միջոցով իրենց բջջային հեռախոսահամարի հաշվեկշիռը լիցքավորել էլեկտրական մեքենաները 130-ից ավել լիցքավորման կայաններում:

Ընկերության բաժանորդների համար գործում է նաև «Team Բոնուս» խրախուսական ծրագիրը, որը հնարավորություն է տալիս կատարված ծախսերի դիմաց կուտակել բոնուսային միավորներ և դրանք փոխանակել մի շարք ծառայությունների հետ (բջջային ինտերնետի փաթեթներ, լողակներ և գործընկերների հետ համատեղ ստեղծված հատուկ առաջարկներ):

1.4 Կայուն զարգացման ցուցանիշներ

Բնապահպանական և սոցիալական կառավարում

«Տելեկոմ Արմենիա» ԲԲԸ-ի՝ 2024 թվականից որդեգրած ռազմավարական նպատակներից մեկը կայուն զարգացումն է՝ հիմնված բնապահպանական և սոցիալական կառավարման սկզբունքների վրա:

Ընկերության կայուն զարգացման վերաբերյալ նշյալ հանձնառությունն արտացոլված է նաև Ընկերության պաշտոնական կայքէջում և հասանելի է հետևյալ հղումով՝ <https://www.telecomarmenia.am/hy/sustainable-development/>² Համաձայն Ընկերության Կայուն Չարգացման Պարտատոմսերի Հայեցակարգի «Տելեկոմ Արմենիա» ԲԲԸ-ն ընտրել է երկու հիմնական կատարողականի ցուցանիշ (ՀԿՑ) և համապատասխան հավակնոտ ԿԶԿԹՑ-ներ (Կայուն Չազացման Կատարողականի Թիրախային Ցուցանիշներ), որոնք երկուսն էլ առանցքային, բնորոշ և էական նշանակություն ունեն իր գործունեության համար:

ՀԿՑ 1-ի սահմանումը հետևյալն է՝ **Շրջանակ 1 և 2 ՋԳ արտանետումներ (տCO₂ համ.) բացարձակ թվով**³

ՀԿՑ 1բ-ի սահմանումը հետևյալն է՝ **Շրջանակ 3 ՋԳ արտանետումներ (տCO₂ համ.) բացարձակ թվով**, որոնց թվում՝

- սկզբնական փուլի գործողությունները, ներառյալ ՋԳ անուղղակի արտանետումները՝ կապված ձեռքբերված ապրանքների և ծառայությունների հետ (**Կատեգորիա 1**),
- վառելիքի և էլեկտրաէներգիայի արտադրության և փոխադրման ընթացքում առաջացող արտանետումների հետ (**Կատեգորիա 3**)
- առաջացած թափոնները՝ հաշվի առնելով տվյալ գործունեության ոլորտում թափոնների կառավարման ազդեցությունը (**Կատեգորիա 5**).
- վաճառվող ապրանքների հետ կապված ՋԳ անուղղակի արտանետումները՝ հաշվի առնելով սպառողներին ապրանք վաճառելուց առաջացած արտանետումները (**Կատեգորիա 11**).

² [https://www.telecomarmenia.am/file_manager/Sustainability-linked%20bond%20framework%20\(final%202\)/Reviewed_SLB_Framework_ARM_tr.pdf](https://www.telecomarmenia.am/file_manager/Sustainability-linked%20bond%20framework%20(final%202)/Reviewed_SLB_Framework_ARM_tr.pdf)

³ Բացառություններ.
 - հաշվարկներում չեն ներառվել ցրի սպառման հետ կապված արտանետումները:
 - «Տելեկոմ Արմենիա» ԲԲԸ-ն չունի արտանետում առաջացնող որևէ համատեղ ձեռնարկություն և/ևս գրանցված օջորային ընկերություն, այդ իսկ պատճառով հաշվարկության և հաշվարկների մեջ որևէ նման ցուցանիշ ներառված չէ:

Ըստ Կայուն զարգացման պարտատոմսերի հայեցակարգի՝ Ընկերությունը սահմանել է արտանետումների ծավալների կրճատման միջանկյալ նպատակ՝ մինչև 2027թ. հոկտեմբերի 1-ը 20%-ով նվազեցնել 1-ին և 2-րդ Շրջանակի արտանետումների ընդհանուր ծավալը՝ ելակետային տարվա՝ 2023 թվականի համեմատ, և 3-րդ Շրջանակի արտանետումները՝ մինչև 2027թ. հոկտեմբերի 1-ը:

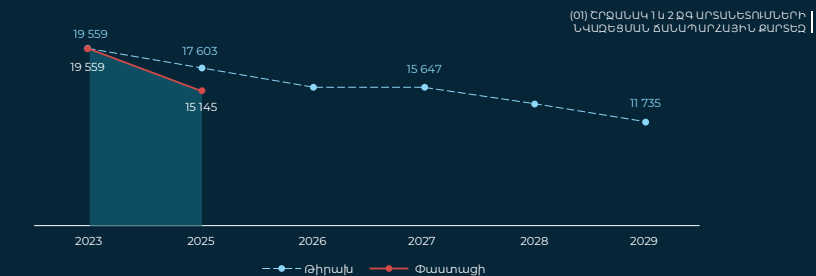
Շրջանակ 1+2 ՋԳ արտանետումներ	Շրջանակ 3 ՋԳ արտանետումներ	սեփականարևոյին արտադրանքի մասնաբաժին	ավտոպարկի էլեկտրաֆիկացում
23% նվազեցում ելակետային տվյալների նկատմամբ (2023)	22.5% նվազեցում ելակետային տվյալների նկատմամբ (2023)	4.5% ընդհանուր էներգապատման մեջ	28.9% մարտտար մեքենաների կազմում
Թիրախի գերակատարում	Թիրախի գերակատարում	Թիրախի լիարժեք կատարում	Թիրախի գերակատարում

ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

ՇՐՋԱՆԱԿ 1+2 ՋԳ ԱՐՏԱՆԵՏՈՒՄՆԵՐ (տCO₂համ.)

2025 թ. Շրջանակ 1 և 2 ՋԳ արտանետումների նվազեցումը կազմել է 23%՝ 2023 թ. ելակետային տարվա նկատմամբ, և ընթանում է ըստ պլանավորված ճանապարհային քարտեզի՝ 2029 թ. նոյեմբեր 1-ի դրությամբ 40% նվազեցում ապահովելու համար:

Միջանկյալ թիրախ է սահմանված 2027 թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ 20% նվազեցումը, ընդ որում 2025 թ. ՋԳ արտանետումների հաշվարկների տվյալով, այս թիրախը համարվում է գերակատարված:⁴

(01) Երջանակ 1 և 2 ՋԳ արտանետումների նվազեցման ճանապարհային քարտեզ

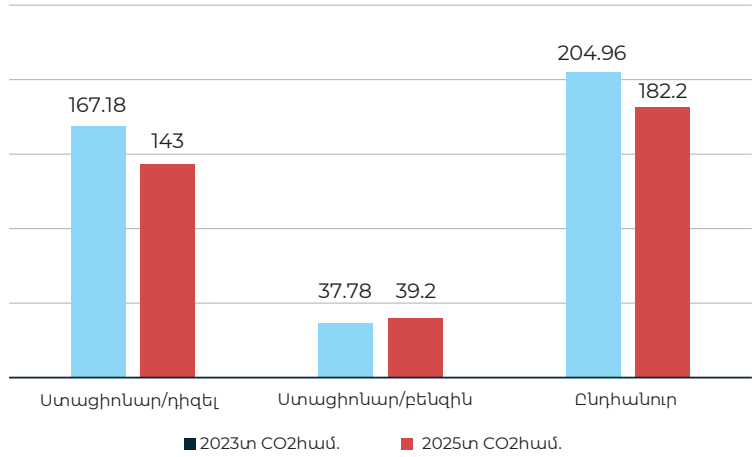
Այդուհանդերձ, հաշվի առնելով Ընկերության հետագա ընդլայնումն ու ենթակառուցվածքների զարգացումը՝ կանխատեսվում է էլեկտրաէներգիայի սպառման ծավալների ավելացում: Ուստի Ընկերությունը, տեխնիկական և ֆինանսական վերլուծությունների, ինչպես նաև Ընկերության ռազմավարությամբ սահմանված թիրախների հիման վրա կշարունակի կատարել ՋԳ արտանետումների նվազեցմանն ուղղված անհրաժեշտ գործողություններ՝ համաձայն գործող ներքին ընթացակարգերի:

⁴ Տվյալը նշվել է ըստ ՋԳ արտանետումների հաշվարկի՝ երրորդ, ամսյալ ընկերության կողմից վերաֆիկացման հաշվարկության եզրակացության (անկախ ստուգում)՝ համաձայն Ընկերության Կայուն Չարգացման Պարտատոմսերի Հայեցակարգի պահանջի:

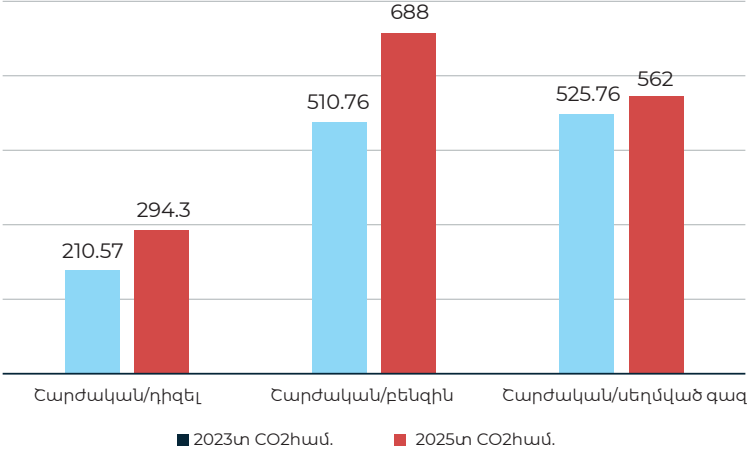
ՇՐՋԱՆԱԿ 1 – ՈՒՂԱԿԻ ԱՐՏԱՆԵՏՈՒՄՆԵՐ

2023 թվականից սկսած Ընկերությունն իրականացնում է Շրջանակ 1 ՋԳ արտանետումների նվազեցման հետևողական քաղաքականություն, որի շրջանակներում 2024-2025 թթ. ընթացքում իրականացվել է պահուստային էներգահամակարգերի և գեներատորների փոլային արդիականացում, էներգաարդյունավետ սարքավորումների ներդրում, օդորակման համակարգերի փոխարինում ցածր արտանետումներ ունեցող սառնազենտ պարունակող սարքերով, ինչպես նաև հանածո վառելիքի սպառման նվազեցում՝ երթուղիների կառավարման մեխանիզմների միջոցով ու ավտոպարկի աստիճանական թարմացմամբ՝ ներառյալ էլեկտրական մեքենաների քանակական աճ⁵ ու համապատասխան լիցքավորման ենթակառուցվածքների զարգացումը:

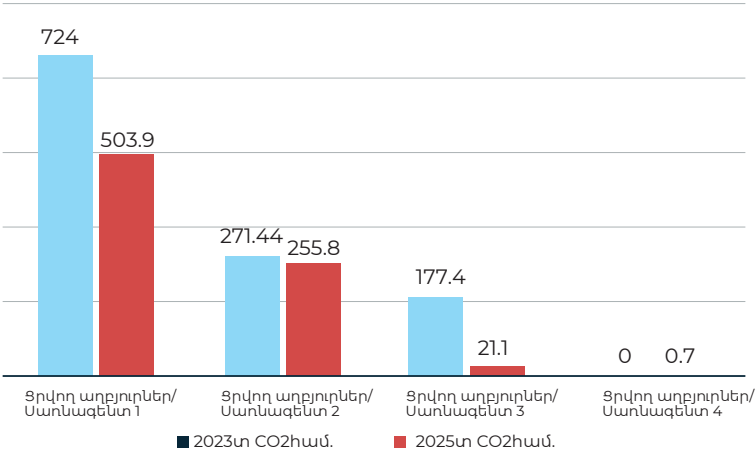
Ընկերությունը շարունակաբար նվազեցնում է շարժական աղբյուրներից արտանետումները՝ ավտոպարկում ավելացնելով էլեկտրական մեքենաների մասնաբաժինը, իրականացնելով երթուղիների մանրամասն վերլուծություն և կառավարում, ինչը նպաստում է հանածո վառելիքի ՋԳ արտանետումների էական նվազմանը: Ստորև գծապատկերներում ներկայացված են Ընկերության Շրջանակ 1 ՋԳ արտանետումների ցուցանիշները՝ ըստ աղբյուրների

(Գծ. 1) Ստացիոնար աղբյուրների արտանետումների համեմատական ըստ տարիների

(Գծ. 2) Շարժական աղբյուրների արտանետումների համեմատական ըստ տարիների

(Գծ. 3) Ցրվող աղբյուրների արտանետումների համեմատական ըստ տարիների

⁵ Տաշվարկված է մարդատար մեքենաների քանակով

ՇՐՋԱՆԱԿ 1 ԶԳ ԱՐՏԱՆԵՏՈՒՄՆԵՐԻ ԲՈԼՈՐ ԱՐՔՅՈՐՆԵՐԻ ՀԱՐԱԲԵՐՎԱԿԱՆ ՓՈՓՈՒՍՈՒԹՅՈՒՆԸ 2023-2025 ԹԹ.

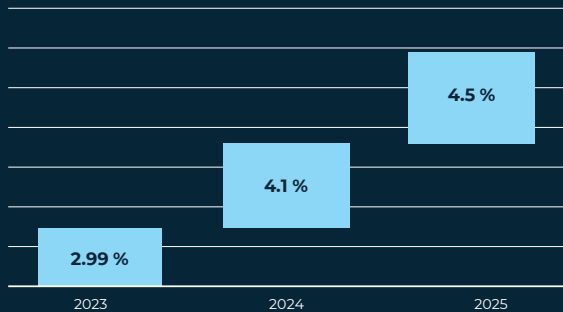
Կատեգորիա	Աղբյուր	2023 (տ CO2համ.)	2025 (տ CO2համ.)	փոփոխություն
Ատաղիմնար աղբյուրներ	դիզել	167.18	143.0	↓14.5 %
Ատաղիմնար աղբյուրներ	բենզին	37.78	39.2	↑1.8 %
Ատաղիմնար աղբյուրներ	ընդհանուր	204.96	182.2	↓11.1 %
Շարժական աղբյուրներ	դիզել	210.57	294.3	↑39.8 %
Շարժական աղբյուրներ	բենզին	510.76	688.3	↑34.7 %
Շարժական աղբյուրներ	սեղմված գազ	525.76	562.0	↑6.9 %
Ցվող աղբյուրներ	Սառնազենտ 1*	724.00	503.9	↓30 %
Ցվող աղբյուրներ	Սառնազենտ 2	271.44	255.8	↓5.8 %
Ցվող աղբյուրներ	Սառնազենտ 3	177.40	21.1	↓88 %
Ցվող աղբյուրներ	Սառնազենտ 4	-	0.7	տոր կիրառվող տեսակ 2025
Սառնազենտ	Ընդհանուր	1172.84	781.5	↓33.3 %

ՇՐՋԱՆԱԿ 2 – ԱՆՈՒՂՂԱԿԻ ԱՐՏԱՆԵՏՈՒՄՆԵՐ

Բնական գազի սպառումն աճել է 12.1%-ով՝ ելակետային տարվա նկատմամբ, ինչը պայմանավորված է ընկերության աճով և աշխատակիցների քանակի ավելացմամբ:

Վերականգնվող էներգիայի աղբյուրների ավելացման շնորհիվ ցանցային (grid) էլեկտրաէներգիայի սպառումը նվազել է շուրջ 30%-ով, իսկ միայն 2025 թ. սեփական արտադրության արևային (էներգիայի) արտադրանքը ընկերության ընդհանուր էներգասպառման մեջ կազմել է 4,5%՝ 2023 թվականի՝ 2,99% -ի համեմատ:

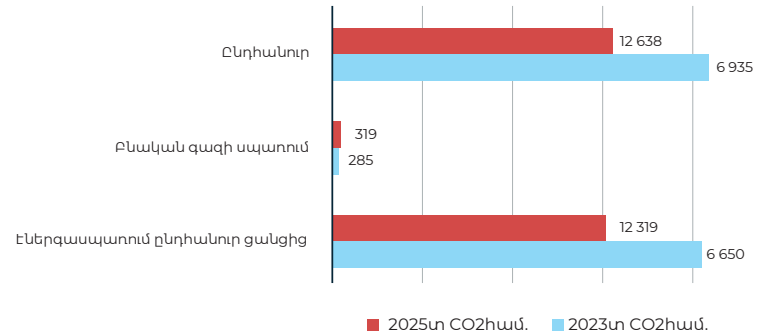
Ստորև գծապատկերում ներկայացված է սեփական արևային (էներգիայի) արտադրանքի աճը՝ տոկոսային փոփոխությամբ ըստ տարիների՝

(Գծ. 4) Սեփական արևային էներգիայի արտադրանքի %-ային աճը 2023 -2025 թթ

Միաժամանակ, 2024-2025 թթ. ընթացքում ընկերությունը դիվերսիֆիկացրել է էլեկտրաէներգիայի մատակարարների ցանկը՝ նախապատվությունը տալով վերականգնվող էներգիա արտադրող և վաճառող մատակարարներին: Այս փոփոխությունների արդյունքում 2023 թ.-ի նկատմամբ 2025 թ.-ին Շրջանակ 2 ՋԳ արտանետումները նվազել են 25,4%-ով:

Շրջանակ 2 ՋԳ արտանետումների աղբյուրների համեմատական

(Գծ. 5) Շրջանակ 2 ՋԳ արտանետումների բոլոր աղբյուրների համեմատական

2025թ. Շրջանակ 1 և 2 ՋԳ արտանետումների փաստացի արդյունքները ներկայացված են ստորև աղյուսակում՝

Ցուցանիշ	2023 ելակետային	2025 փաստացի
Շրջանակ 1+2 ՋԳ արտանետումներ (տCO2համ.)	19.559	15.145
%- այն փոփոխություն ելակետային տարվա համեմատ	-	↓23 %

ՇՐՋԱՆԱԿ 3 ՄԱՏԱԿԱՐԱՐՄԱՆ ՇՐՋԱՆՅՈՒՄ ԱՐՏԱՆՆԵՐՈՒՄՆԵՐ

Շրջանակ 3 ՋԳ արտանետումները 2023 թ. համեմատ նվազել են 22.5%-ով, ինչը պայմանավորված է Կատեգորիա 1-ում 56.7% նվազմամբ և Կատեգորիա 5-ում՝ 97% նվազմամբ (120 -> 3.55 tCO₂համ):

Այս արդյունքը պայմանավորված է ԸՆԿերության ներսում շրջանաձևության (շրջանաձև տնտեսության) ակտիվացման, վերամշակման և կրկնօգտագործման, ինչպես նաև մատակարար ընկերությունների թիրախավորման, ընտրության, ՀԿՑ-ների սահմանման և մոտիվացման այլ գործոններով (պայմանագրային փոփոխություններ):

Ստորև ներկայացված են տվյալներ ԸՆԿերության շրջանաձևության (շրջանաձև տնտեսության) համակարգում ամենամեծ արդյունքներ գրանցած փոփոխությունների վերաբերյալ՝

Էլթափոխներ → **16 000** → Կերակրողված և կրկնօգտագործված էլ. սարքեր (2025 թ.)

Վերամշակված թուղթ → **8.6 տոննա** → (Ներառյալ գրասենյակային թուղթ և ստվարաթուղթ 2025 թ.)

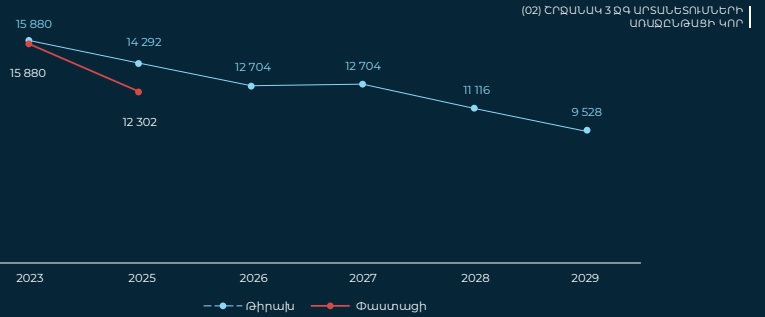
Պղինձ — ՕՊՄՁ → **190.1 տոննա** → պղինձ 2025 թ. մալուխներից

Տոկոսային փոփոխությունները ըստ Շրջանակ 3-ում ներառված կատեգորիաների ներկայացված է ստորև աղյուսակում՝

Կատեգորիա	2023 (տ CO ₂ համ.)	2025 (տ CO ₂ համ.)	փոփոխություն
Կատեգորիա 1 ձեռքբերված ապրանքներ	8 904	3 853.4	-56.7 %
Կատեգորիա 1 ձեռքբերված ծառայություններ	4 057	5 146	+26.8 %
Կատեգորիա 3 Կատեժից և էներգիա	2 648	2 946	+11.3 %
Կատեգորիա 5 Կապիտալներ	120	355	+97.0 %
Կատեգորիա 11 Վաճառված ապրանքներ	150	353.2	+135.5 %

2025 թ. Շրջանակ 3 ՋԳ արտանետումների փաստացի արդյունքները ներկայացված են ստորև աղյուսակում և գծապատկերում՝

Ցուցանիշ	2023 ելակետային	2025 փաստացի
Շրջանակ 3 (տCO ₂ համ.)	15 880.1	12 302
% այլևս փոփոխություն ելակետային տարվա համեմատ	-	+22.5 %

ՏԱՐԵԿԱՆ ԲՆԱԴՆԱԿԱՆ ԹԻՐԱՆՆԵՐԻ ԱՄՓՈՎ ԱՐՅՈՍԱԿ

թիրախ	2025 փաստացի արդյունք	թիրախի նկատմամբ
Շրջանակ 1, 2, 3՝ 10%-ական նվազեցում 2025 թ. համար	Շրջանակ 1+2 – 23% Շրջանակ 3 – 22.5 %	Գերակատարված
Արևմտյան արտադրանք (արևային էներգիայի) +70% ելակետայինի նկատմամբ	+77%	Գերակատարված
Ավտոմատիկ էլեկտրաֆիկացում՝ 25%	28.9%	Գերակատարված
Էներգամատիկ լուսավորման անցում ԸՆԿերության բոլոր վարչական գրասենյակներում	Մասնակի ավարտված	Մասնակի
11 քաղաքներում պղնձի փոխարինում ՕՊՄՁ-ով	Ավարտված	Կատարված
ISO 14001 - ի համար բնագավորիտի անցում	Մոլիտ՝ դրական եզրակացությամբ	Կատարված
ԸՆԿերության քննարկման արդյունքում բնագավորիտի և ստանդարտների համապատասխանության ապահովում	Մտադրված արդյունքի կործից իրականացված ԲՆԱԿ մոկոտորիտի ընթացքում ԸՆԿերության գործունեության և բնագավորիտի ստանդարտների ապահովման վերաբերյալ դրական եզրակացություն անկախ ընկերությունից	Կատարված
ՋԳ թիրախներին համաձայն գիտալուծումներն իրականացված և միջազգային մեթոդաբանության արևային փաստացի SBTI -ի կործից	Հայտի ներկայացում SBTI -ի հաստատմանը (գիտալուծումներն իրականացված ՋԳ թիրախներ և ճանապարհային քաղաք)	Կատարված
Էներգամատիկ վարչաձևի նրախման մեխանիզմների ներդրում ԸՆԿերության գրասենյակներում	Ներառված ավարտի ընթացքում դրական ազդեցությունների համար գիտալուծումների ստանդարտներ և բնագավորիտի սահմանում ԸՆԿերության ստորաբաժանումների համար (առատարի ընթացքում իրականացված և ՋԳ-ների արևային)	Կատարված

ԸՆԿերության Շրջանակ 1 և 2, ինչպես նաև Շրջանակ 3 ՋԳ արտանետումների նվազման փաստը հավաստվել է անկախ երրորդ կողմի եզրակացությամբ և հասանելի է ԸՆԿերության կայքում հետևյալ իղումով https://www.telecomarmenia.amParty%20Opinion_arm.pdf

ՏԱՐԵԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԻ ԱՄՓՈԾ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

ԱՇԽԱՏԱՆՆԵՐԻ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ ԵՒ ՄՈԿ

Հաշվետու տարվա ընթացքում ընկերության աշխատակիցների շրջանում՝

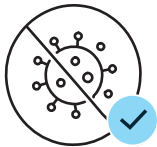
մահվան ելքով պատահարներ չեն գրանցվել

արտադրական պատահարներ (ֆիզիկական վնասվածք, կոտրվածք, այլ) չեն գրանցվել

սննդով պայմանավորված թունավորումներ չեն գրանցվել

համաճարակային իրավիճակներ չեն գրանցվել

ԷՄԴ ճառագայթման ռեպեր չեն գրանցվել

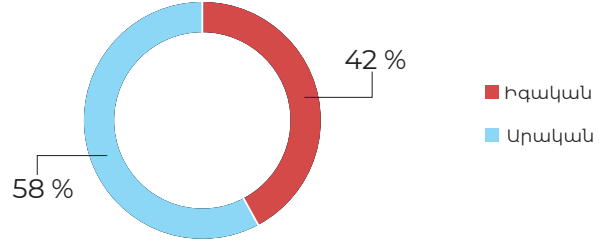
Ճանապարհատրանսպորտային պատահարները նվազել են. 2025թ-ին գրանցվել է թվով 30 ճՏՊ՝ համեմատած 2024 թ. գրանցված 43 ճՏՊ-ի:

Ընկերությունում ներդրված է գրո հանդուրժողականության քաղաքականություն ցանկացած տեսակի խտրականության, սեռական ոտնձգությունների, անչափահասների և հարկադիր աշխատանքի կիրառման նկատմամբ:

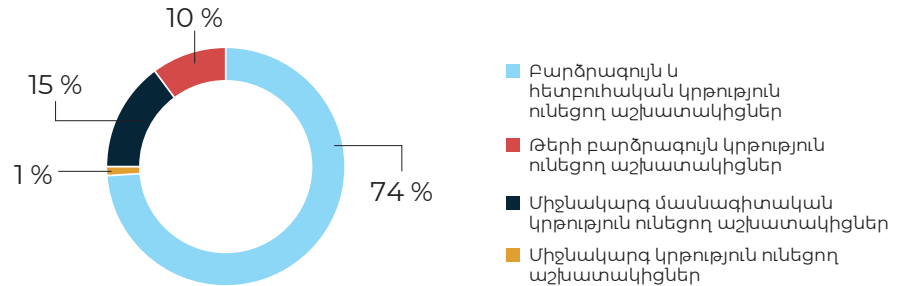
«Տելեկոմ Արմենիա» ԲԲԸ-ն հանդես է գալիս որպես ներառական գործատու՝ ապահովելով հավասար վերաբերմունք և հնարավորություններ բոլոր աշխատակիցների համար՝ անկախ անհատների տարբերակիչ հատկանիշներից:

Այս մոտեցման շրջանակում մենք պարբերաբար գնահատում և վերլուծում ենք նաև աշխատակազմի գեղեցիկ կազմը, ինչպես նաև խթանում ենք ներառական աշխատանքային միջավայրի զարգացումը՝ ներդրված քաղաքականություններին համահունչ: 2025 թվականին անախուս բողոքների ստացման «Speak Up» հարթակով ստացվել է թվով 4 (չորս) դիմում, որոնք ուսումնասիրվել և լուծվել են սահմանված ընթացակարգերին համապատասխան:

ԱՇԽԱՏՈՒԹԻ ԿԱԶՄԸ ԳԵՆԴԵՐԱՅԻՆ ԲԱՇԽՄԱՍԲ

ԱՇԽԱՏՈՒԹԻ ԿԱԶՄԸ ԸՍՏ ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆԻ

ԲՆԱԴԱՂԱՊԱՆԱԿԱՆ և ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

«Տելեկոմ Արմենիա» ԲԲԸ-ն իր գործունեությունն իրականացնելիս առաջնորդվում է ոչ միայն շրջակա միջավայրի պահպանության, սոցիալական պատասխանատվության և աշխատանքային անվտանգության ապահովման վերաբերյալ ՀՀ ներպետական օրենսդրությամբ, այլև, սկսած 2022 թվականից, մշակել և ներդրել է միջազգային առաջատար ստանդարտներին համահունչ գործառնական համակարգ, որի ներքո գործում է հետևյալ փաստաթղթային շրջանակը՝

- Բնապահպանական և սոցիալական ազդեցությունների կառավարման քաղաքականություն
- Շրջակա միջավայրի Պահպանության և Սոցիալական Կառավարման Պլան,

- ԲՍԿԸ ՉՆՆՄԱՆ ԸՆթացակարգ և Ռիսկերի գրանցամատյան,
- Շահառուների Ներգրավման Դրվածք,
- Գեներային խտրականության բացառման քաղաքականություն,
- Սեռական ոտնձգությունների բացառման քաղաքականություն,
- Սկզբնականների աշխատանքի կանխարգելման քաղաքականություն,
- Հարկադիր աշխատանքի բացառման քաղաքականություն,
- Մտահոգությունների բարձրաձայնման «Speak Up» հարթակ (բողոքարկման մեխանիզմի և չիտապնդելու քաղաքականություն),
- Արտակարգ իրավիճակների պատրաստվածության և արձագանքման պլան:
- Համայնքների անվտանգության և առողջության պահպանման քաղաքականություն,
- Աշխատանքային անվտանգության և առողջության ապահովման քաղաքականություն և կառավարման պլան (ներառյալ ուսուցման, հետաքննությունների անցկացման կարգեր),
- Ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման քաղաքականություն,
- Անվտանգության կառավարման պլան,
- Բիզնես գործընկերների Վարքագծի կանոնակարգ և Կոմպլայենսի դրոյթներ,
- Բիզնես Գործընկերների Ստուգման ընթացակարգ,
- Կաշառակերության և կոռուպցիայի կանխարգելման քաղաքականություն,
- Աշխատավորների միությունների խրախուսման քաղաքականություն,

2025 թ. ընթացքում, հաշվի առնելով Ընկերության գործունեության ընդլայնումը, մշակվել և ներդրվել են նաև հետևյալ ԲՍԿԸ ընթացակարգերը`

- Էլեկտրական մեքենաների լիցքավորման կայանների և թափոնների կառավարման պլան,
- ԶԳ արտանետումների կրճատման պլան (Շրջանակ 1, 2 և Շրջանակ 3)
- Կլիմայական ռիսկերի կառավարման պլան

Միևնույն ժամանակ, վերանայվել և փոփոխվել են Ընկերության այն ընթացակարգերը, որոնցում նշված տեխնիկական գործառնությունները կարող են բացասական ազդեցություն ունենալ շրջակա միջավայրի վրա:

Վերոնշյալ փաստաթղթային շրջանակը վերանայվում և բարեփոխումների է ենթարկվում տարեկան կտրվածքով, իսկ ոլորտի խնդիրների բացահայտման կամ արտակարգ իրավիճակների առաջացման դեպքում` նաև ըստ անհրաժեշտության:

Ընկերության բոլոր ստորաբաժանումների ղեկավարները և աշխատակիցներն առանձնացված կամ համատեղված գործառնություններով ներառված են վերոնշյալ գործառնական համակարգի իրականացման ողջ գործընթացում, իսկ բնապահպանական և սոցիալական ԿԶՑ-ներն ու ռիսկերը մշտադիտարկվում և ներկայացվում են ինչպես բնապահպանության գծով ստեղծված աշխատանքային խմբի դիտարկմանը, այնպես էլ Ընկերության գործադիր կոմիտեին և Խորհրդին:

ԲՆԱԴԱՂՊՆԱԿԱՆ ՆԱԽԱԾԵՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՒ ԻՐԱԶԵԿՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ԲԱՐՁՐԱՑՈՒ

2025թ. ընթացքում «Տելեկոմ Արմենիա» ԲԲԸ-ն միացել է բնապահպանական օրացույցի թվով երկու ամենակարևոր միջոցառումներին` ապրիլի 22-ին նշվող Երկրի օրվան և հունիսի 5-ին նշվող Շրջակա միջավայրի պահպանության միջոցառումներին:

Վերոնշյալ օրերին Ընկերության արտաքին և ներքին լսարանի համար կազմակերպվել են բնապահպանական իրազեկվածության բարձրացման ուղղված նախաձեռնություններ` հանրության ուշադրությունը սեռելով Երկրի հիմնական բնապահպանական մարտահրավերներին և դրանց լուծման եղանակներին:

2025 թ. Երկրի օրվա շրջանակում Ընկերությունը մեկնարկեց և իրականացրեց կայուն զարգացման նախագիծ` ներգրավելով նաև իր բաժնատիրոջներին: Ապրիլի 22-ին նախորդած շաբաթվա ընթացքում վաճառված յուրաքանչյուր սմարթֆոնի դիմաց ընկերությունը տնկեց 10 ծառ` հիմնելով 1 հեկտար անտառ Լոռու մարզի Բովաձոր համայնքում:

Անտառապատման աշխատանքները կատարվեցին ոլորտում բազմամյա փորձ ունեցող «Արմենիա Թրի Փրոջեքթ»-ի (ATP) հետ համագործակցությամբ, որն իրականացնում է նաև անտառի հետագա խնամքն ու սպասարկումը:

ՎԱՐԿԵԼԱԿԵՐՊԻ ԿԱՆՈՆՆԵՐ

«Տելեկոմ Արմենիա» ԲԲԸ-ն արժևորում է բաց, ազնիվ և թափանցիկ գործարար հարաբերություններն ու փոխադարձ վստահությունը բոլորի` հաճախորդների, աշխատակիցների, գործընկերների և բաժնետերերի հետ: Այդ մշակույթի պահպանումն ապահովելու նպատակով էլ Ընկերությունում ներդրված են կորպորատիվ էթիկայի և կոմպլայենսի միջազգային բարձրագույն ստանդարտներ: Դրանք ամփոփված են մի շարք էթիկական ուղեցույցներում, որոնք հստակ նկարագրում են մեր գործունեության չափորոշիչներն և ակնկալիքները: Մեր բարոյական սկզբունքները և վարվելակերպի ստանդարտներն արտացոլված են Ընկերության «Վարվելակերպի կանոնակարգում», որը հանդիսանում է Ընկերության արժեքների հիմնարար ուղեցույցը:

Մեր բոլոր աշխատակիցները` անկախ զբաղեցրած հաստիքից և պատասխանատվության սահմաններից, ինչպես նաև բոլոր երրորդ անձինք, ովքեր հանդես են գալիս Ընկերության անունից, պարտավոր են հետևել Կանոնակարգի պահանջներին:

ՏԵՆՆԻԿԱԿԱՆ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅՈՒՆ

Նախազգծերի կառավարման բաժին

Հեռուստատեսային ծախսերի մոնիթինգի բաժին

Հեռուստատեսային ալիքների մուտքային ագրեյտման համակարգման և Headend թիմ

Հեռուստատեսային սպասարկման և մոնիթորինգի թիմ

Հեռուստատեսային հարթակների ծրագրավորման թիմ

Հոսթինգի և անալիզի ենթակառուցվածքի բաժին

Անալիզի բեռմաների (Load) և Hosting, Domain, Mail ծախսերի մոնիթինգի թիմ

Համատեղակցման և մշտադիտարկման թիմ

Հետազոտման և զարգացման թիմ

IP/MPLS ցանցի վարչություն

B2B հասանելիության ցանցի բաժին

IP/MPLS ցանցի բաժին

B2C հասանելիության ցանցի բաժին

Կրթչների շրջանառության վերահսկման և հաշվետվությունների բաժին

Հաշվետվությունների թիմ

Տեխնիկական աշխատանքների վերահսկման թիմ

Պրոցեսային թիմ

Ցանցի շահագործման և մշտադիտարկման բաժին

Տրանսմիսիոն ցանցի վարչություն

Տրանսմիսիոն ցանցի պլանավորման, օպերիմիզացման և շահագործման բաժին

OMC (Operation maintenance center) թիմ

Տրանսմիսիոն ցանցի պլանավորման և օպերիմիզացման թիմ

Տրանսմիսիոն ցանցի սպասարկման թիմ

Տեխնիկական և էլեկտրական միջավայրի վարչություն

Տեխնիկական և էլեկտրական միջավայրի կառուցման, շահագործման և սպասարկման բաժին

Կերամոնտաժի և բեռնափոխանակման արդիատորիա

Հողացման համակարգերի կառուցման և սպասարկման թիմ

Էներգահամակարգերի շահագործման և սպասարկման թիմ

Տեխնիկական ենթակառուցվածքների կառուցման և սպասարկման թիմ

Վերլուծիչների կառավարման բաժին

Օտարաբյուրերի որակի վերլուծության բաժին

IP հիմնական և սահմանային ցանցի բաժին

Ցանցային ենթահամակարգի թիմ

Հիմնական և սահմանային երթուղիների թիմ

Բյուջեի և գումարների բաժին

Ֆիզիկալ ցանցի կառավարման բաժին

Տվյալների վերլուծության բաժին

Ռադիո հասանելիության ցանցի վարչություն

Ռադիոցանցի պլանավորման և օպերիմիզացման բաժին

Ռադիոցանցի ինտեգրացիայի և կառավարման բաժին

Ռադիոցանցի նախազգծման և ներդրման բաժին

Քաղաքային կայանների շահագործման և սպասարկման բաժին

Քաղաքային կայանների և նախազգծերի կառավարման բաժին

Նախազգծման և շինարարության փաստաթղթավորման թիմ

Քաղաքային կայանների ձեռնարկման թիմ

Շինարարության բաժին

Քջջային կայանների շինարարության թիմ

Քջջային կայանների շինարարության վերահսկողության թիմ

Ֆիզիկալ ցանցի շինարարության թիմ

Ֆիզիկալ ցանցի շինարարության վերահսկողության թիմ

Ձայնային և քջջային հիմնական ցանցի վարչություն

IP մուլտիմեդիայի բաժին

Քջջային հիմնական ցանցի բաժին

IPSEC և SIM ծախսերի բաժին

Ցանցի պլանավորման, կառուցման և շահագործման վարչություն

Երևանի և հարակից մարզերի ցանցի շահագործման բաժին

Երևանի հյուսիս ցանցի շահագործման թիմ

Երևանի հարավ ցանցի շահագործման թիմ

Երևանի կենտրոն ցանցի շահագործման թիմ

Արմավիրի ցանցի շահագործման թիմ

Մարաշի ցանցի շահագործման թիմ

Կոտայքի ցանցի շահագործման թիմ

Մրազաշիրի ցանցի շահագործման թիմ

ՕՐԱԹ ցանցի մոնիտինգի և եռակցման բաժին

ՕՐԱԹ ցանցի մոնիտինգի թիմ

ՕՐԱԹ ցանցի եռակցման թիմ

ՕՐԱԹ ցանցի մարզային մոնիտինգի և եռակցման թիմ

Համակցման բաժին

Կորպորատիվ համակցման թիմ

Կոտայքի մարզի համակցման թիմ

Արմավիրի մարզի համակցման թիմ

Մարաշի մարզի համակցման թիմ

Մրազաշիրի մարզի համակցման թիմ

Մարզային ֆիզիկալ ցանցերի շահագործման բաժին

Գեղարքունիքի ցանցի շահագործման թիմ

Տավուշի ցանցի շահագործման թիմ

Շիրակի ցանցի շահագործման թիմ

Լոռու ցանցի շահագործման թիմ

Վայոց ձորի ցանցի շահագործման թիմ

Մյուսիքի ցանցի շահագործման թիմ

Երևանի համամարզային պլանավորման և օպերիչի ապահովման ռ. կարգաբերման թիմ

Երևանի համայնքի համակցման թիմ 1

Երևանի համայնքի համակցման թիմ 2

Ցանցի գործառնությունների համակարգման թիմ

Ֆիզիկալ ցանցի նախազգծման բաժին

Ֆիզիկալ ցանցի կառուցման բաժին

Ստորգետնյա մալուխների անցկացման թիմ

Կատարողականների և ցեղացակարգերի մշակման բաժին

Սաղորդի դրուս գրման թիմ

2.2 Խորհրդի անդամներ

Ալեքսանդր Եսայան
Խորհրդի նախագահ

ՄՖԲ ֆինանսական ակադեմիա, «Ֆինանսներ
և վարկ», Տնտեսագետի որակավորում

Նախորդ 5 տարվա ընթացքում զբաղեցրած ղեկավար պաշտոններ՝

- «Ֆայրբլոր Էյալ» ՓԲԸ, գլխավոր տնօրեն՝ 2025թ.-ից
- «Մանդալ Էյ Այ» ՍՊԸ, գործադիր տնօրեն, 2021թ.-ից
- «ԹԻՄ» ՓԲԸ, գլխավոր Տնօրենի խորհրդակցական ռազմավարության մասով, 2021թ.-ից
- «Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների և ծառայությունների համաշխարհային ընկերակցություն» (WITSA), Տնօրենների խորհրդի անդամ, 2018թ.-ից
- «Առաջատար տեխնոլոգիաների ճեռնարկությունների միություն» նախագահ, 2015թ.-ից
- «Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարան», Հոգաբարձուների խորհրդի անդամ, 2020թ.-ից
- «Հայաստանի պետական սիմֆոնիկ նվագախումբ», Հոգաբարձուների խորհրդի պատվավոր նախագահ, 2022թ.-ից
- «Յուրոն» ՍՊԸ փոխտնօրեն, 2007 – 2020թթ.

Հայկ Եսայան

Խորհրդի անդամ, գլխավոր տնօրեն

ՀՊՃՀ «Հաշվողական մեքենաներ, համալիրներ և
ցանցեր», ճարտարագիտության բակալավորի աստիճան

ՀՊՃՀ, «Ինֆորմատիկա և կոմպյուտերային համակարգեր»,
մագիստրոսի աստիճան

ՄՖԲ ֆինանսական ակադեմիա, «Ֆինանսներ և վարկ»,
Տնտեսագետի որակավորում

Նախորդ 5 տարվա ընթացքում զբաղեցրած ղեկավար պաշտոններ՝

- «ԹԻՄ» ՓԲԸ, գլխավոր տնօրեն, 2020թ.-ից առ այսօր
- «Թիմ հոլդինգ» ՓԲԸ, գլխավոր տնօրեն, 2021թ.-ից
- «Թիմ Փեյ» ՓԲԸ, տնօրենների խորհրդի նախագահ, 2021թ.-ից
- «Կոդբ» հիմնադրամում հոգաբարձուների խորհրդի անդամ, 2013թ.-ից
- «Յուրոն» ՍՊԸ խորհրդի անդամ, գլխավոր տնօրեն, 2007 – 2020թթ.
- «Տելեկոմ Արմենիա» ԲԲԸ, գլխավոր տնօրեն, 2020թ.-ից առ այսօր

Արամ Բարսեղյան

Խորհրդի անդամ, գլխավոր տնօրենի տեղակալ

ԵՊՀ, «Արևելագիտության ֆակուլտետ», Արաբագետի
որակավորում, Մագիստրոսի աստիճան

Շեֆիլդի համալսարան, «Բիզնես կառավարում»,
Մագիստրոսի աստիճան

Նախորդ 5 տարվա ընթացքում զբաղեցրած ղեկավար պաշտոններ՝

- «Թիմ Փեյ» ՓԲԸ, խորհրդի անդամ, 2020թ.-ից
- «Յուրոն» ՍՊԸ, կոմերցիոն տնօրեն, 2011 – 2020թթ.

Ալեքսեյ Տոնեյան

Խորհրդի անկախ անդամ

ԵՊՀ, «Ֆիզիկայի ֆակուլտետ»

Մոսկվայի Լոմոնոսովի անվան պետական համալսարան
«Ֆիզիկայի ֆակուլտետի ասպիրանտուրայի բաժին»

Գիտական աստիճանը՝ ֆիզ-մաթ գիտությունների թեկնածու

Նախորդ 5 տարվա ընթացքում զբաղեցրած ղեկավար պաշտոններ՝

- «Վեբ» ՍՊԸ, տնօրեն, 1996թ.-ից
- «Վեբ» ՍՊԸ, տնօրեն, 2006թ.-ից
- «Լիր» ՍՊԸ, տնօրեն, 2018թ.-ից
- «Ինտերնետ հասարակություն» ՀԿ խորհրդի անդամ և փոխնախագահ, 1995թ.-ից
- «ՀՀ ինտերնետ կառավարման համաժողովի» անդամ
- «Արմիքս» հիմնադրամ, նախագահ, 2010թ.-ից

Արտավազ Մինասյան

Խորհրդի անկախ անդամ

ԵՊՀ, «Ֆիզիկայի ֆակուլտետ» բակալավորի աստիճան

ԵՊՀ, «Ֆիզիկայի ֆակուլտետ», մագիստրոսի աստիճան

ՀԱՀ, «Գործարար վարչարարության», մագիստրոսի կոչում

ԵՊՀ, «Մաթեմատիկայի ֆակուլտետ», գիտական աստիճան

Նախորդ 5 տարվա ընթացքում զբաղեցրած ղեկավար պաշտոններ՝

- «Քրիսփ Թեքնոլոջիս» ՍՊԸ (“Krisp Technologies” LLC), տնօրինության նախագահ, 2017թ.-ից
- «Թենվեբ» ՍՊԸ, տնօրինության նախագահ, 2017թ.-ից
- «Բիզնես ՎիՍԻ», հիմնական մասնակից (general partner), 2021թ.-ից

2.3 Ռիսկային գործոնները

Ստորև ներկայացված են այն ռիսկերը, որոնք Ընկերությունը հաշվետվության ներկայացման պահի դրությամբ համարում է էական, սակայն կարող են լինել լրացուցիչ ռիսկեր, որոնք Ընկերությանը այս պահին հայտնի չեն կամ Ընկերությունը դրանք համարում է ոչ էական:

1. Մրցակցային ռիսկ

Ընկերության գործունեության՝ հեռահաղորդակցության շուկայում առկա է մրցակցություն, և ժամանակ առ ժամանակ հնարավոր է դրա ուժգնացում, ինչը կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործառնական և/կամ ֆինանսական ցուցանիշների վրա:

Վերջին տարիներին հեռահաղորդակցության ոլորտում աճել է պահանջարկը համակցված (կոնվերգենտ) փաթեթային առաջարկների նկատմամբ, որոնք ներառում են երկու կամ ավել ամրակցված և շարժական կապի ծառայություններ: Ընկերության ամրակցված և շարժական ենթակառուցվածքների համակցությունը համարվում է լավագույններից մեկը, ինչը թույլ է տալիս շուկայում ներկայացնել համակցված (կոնվերգենտ) փաթեթների գրավիչ առաջարկներ: Բացառված չէ, որ մրցակիցները ինչ-որ պահի նույնպես ձգտեն բարելավել իրենց համակցված (կոնվերգենտ) փաթեթների առաջարկները: Կոնվերգենտ ծառայությունների մատուցման շուկայում Ընկերության հիմնական մրցակիցն է «Յուբոն» ՓԲԸ-ն: «Վիվա Արմենիա» ՓԲԸ-ն, համագործակցելով մի շարք ընկերությունների հետ առաջարկում է կոնվերգենտ փաթեթներ:

Հեռահաղորդակցության շուկայի բոլոր խաղացողները, այդ թվում և Ընկերությունը, ստիպված են մրցակցել նաև ճայնային ծառայություններին այլընտրանք առաջարկող «WhatsApp», «Viber», «Facebook Messenger» և այլ նմանատիպ OTT ծառայություններ առաջարկող ընկերությունների հետ, ինչպես նաև հեռուստատեսային և ժամանցային բովանդակություն ունեցող այլ հարթակների հետ:

Վերոնշյալ մրցակցային ռիսկը նվազեցնելու նպատակով Ընկերությունը այժմ կառուցում է տարածաշրջանում եզակի՝ 25 Գբ/վ արագությամբ 25G-PON տեխնոլոգիայով NGN (Next Generation Network) FTTH (Fiber to the Home - Օպտիկա մինչև բնակարան) օպտիկամանրաթելային ցանց:

Ընկերության գործունեության վրա որոշակի բացասական ազդեցություն կարող են ունենալ մրցակիցների հետևյալ գործողությունները՝

- ցածր (դեմպինգային) գները որպես գնային պատերազմների (price wars) հետևանք,
- ցանցերի ավելի արագ ընդլայնումը մրցակիցների կողմից:

Ընկերության դիրքը շուկայում կախված է նաև Ընկերության կողմից իրականացվող մարքեթինգային նախաձեռնություններից, առաջարկվող փաթեթներից և ծառայություններից, նոր առաջարկներից և իրականացվող ռազմավարությունից: Ընկերությունն ունի հմուտ և փորձառու կոմերցիոն թիմ, որը, արագ արձագանքելով շուկայի և հաճախորդների նախասիրությունների ու վարքագծի փոփոխություններին, ապահովում է Ընկերության մրցակցային առավելությունը:

2. Տեխնոլոգիական զարգացումներ

Տեխնոլոգիական արագ զարգացումները կարող են նպաստել մրցակցության աճին, ինչպես նաև Ընկերության և առկա մրցակիցների տեխնոլոգիաների արդիականության հնարավոր կորստին:

Մրցունակ լինելու նպատակով Ընկերությանը կարող է անհրաժեշտ լինել ներդրումներ կատարել իր ենթակառուցվածքների արդիականացման կամ լիցենզիաների/թույլտվությունների ճեղքբերման և նոր տեխնոլոգիաների զարգացման և ներդրման համար: Այս ներդրումներն իրականացնելու ծախսը կարող է լինել էական, և չի բացառվում, որ ժամանակ պահանջվի շուկայում նոր տեխնոլոգիան դրամայնացնելու (monetizing) համար:

Տվյալ ռիսկը առկա է շուկայի բոլոր խոշոր խաղացողների համար:

3. Կապիտալ ծախսերի և շրջանառու կապիտալի հետ կապված ծախսեր

Ընկերության գործունեության ոլորտն իր տեսակով ծախսատար է, և իր մրցակցային դիրքը պահպանելու և/կամ առավել բարելավելու համար Ընկերությունը իրականացնում է մեծ ծավալի կապիտալ և շրջանառու կապիտալի ներդրումներ: Մասնավորապես Ընկերության առկա ենթակառուցվածքների (օպտիկամանրաթելային և բջջային ցանցերի) ընդլայնումն ու շահագործումը պահանջում են ծավալուն կապիտալ ներդրումներ:

Վերջին տարիներին Ընկերությունը զգալի ներդրումներ է կատարել հաճախորդների ներգրավման և պահպանման նպատակով, ներառյալ սարքավորումների ճեղքբերման և տեղադրման, նոր տեխնոլոգիաների (ինչպես, օրինակ, GPON-ի ներդրումը), ինչպես նաև գոյություն ունեցող ցանցերի արդիականացման ծախսերը (ինչպիսին է օրինակ FTTB/FTTH ցանցի ներդրումը): Ընկերության կապիտալ ներդրումների հիմնական խոշոր ուղղություններն են՝

- Ընկերության ամրակցված օպտիկամանրաթելային ցանցի ընդլայնումը,
- Ընկերության բջջային ցանցի ընդլայնումն ու զարգացումը,
- Բաժանորդային սարքավորումների (CPE) և նոր հաճախորդների ճեղքբերման հետ կապված ծախսերը,
- հեռահաղորդակցության լիցենզիաների և թույլտվությունների հետ կապված վճարները,
- հեռարձակման իրավունքների ճեղքբերումը:

Ընկերությունն իր կապիտալ ծախսերը և շրջանառու կապիտալի կարիքը ֆինանսավորելու նպատակով օգտագործում է գործառնական գործունեությունից առաջացած դրամական միջոցների, ֆինանսական պարտավորությունների և այլ ֆինանսական գործիքների համակցությունը:

Ընկերության իրացվելիության և կապիտալի պահանջները կարող են աճել, եթե ընդլայնվեն գործունեության ոլորտները և արագացվեն աճի տեմպերը:

Եթե որևէ պատճառով Ընկերությունը չկարողանա գործառնական կամ ֆինանսական դրամական հոսքերի միջոցով ապահովել անհրաժեշտ ֆինանսավորումն այս պահանջները բավարարելու համար (ներառյալ ցանցի և ծառայությունների առաջարկի ընդլայնումը), ապա Ընկերությունը կարող է հարկադրված լինել սահմանափակել իր գործունեության ընդլայնման հետ կապված ծրագրերը, ինչը կարող է հանգեցնել Ընկերության գործունեության վրա էական բացասական ազդեցության՝ ապագա աճի դանդաղման և մրցակցային դիրքի վատթարացման:

4. Տնտեսական, քաղաքական և սոցիալական ռիսկեր

Ընկերության, ինչպես նաև մրցակիցների և առհասարակ ոլորտի հաջողությունը սերտորեն կապված է ՀՀ-ում ընդհանուր տնտեսական զարգացումների հետ: ՀՀ տնտեսական վիճակի վատթարացումը կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ հաճախորդների վճարունակության և սպառման օրինաչափությունների վրա: Արդյունքում հնարավոր է, որ բաժանորդների մի մասը սահմանափակի Ընկերության որոշ ծառայությունների սպառումը, ինչի հետևանքով կարող է նվազել մեկ բաժանորդին ընկնող միջին հատույթի (ARPU) ներկա մակարդակը:

Գործունեության իրականացման համար անհրաժեշտ ծախսերի, մասնավորապես՝ Հայաստանում աշխատավարձերի աճը կարող է հանգեցնել Ընկերության գործառնական ծախսերի աճի:

Ի լրումն, ՀՀ քաղաքական վիճակի հետ կապված որևէ անորոշություն կամ անկայունություն՝ ներառյալ քաղաքական ռեժիմի, իրավական և կարգավորող նորմերի կամ կառավարման օրինակարգերի փոփոխությունը կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործառնականությունների վրա:

Տնտեսական և քաղաքական բացասական զարգացումները կարող են վտանգել Ընկերության կողմից սահմանված նպատակների իրականացումը և կարող են բացասական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության, գործառնական արդյունքների և ֆինանսական վիճակի վրա:

5. Արտաթուփային ռիսկ

Ընկերության կապիտալ ներդրումների մեծ մասը, ինչպես նաև որոշակի տեսակի ծառայությունների (ոռումիկ, միջազգային գանգեր, միջազգային կապուղիներ և այլն) և մեծածախ ինտերնետի առուվաճառքն իրականացվում է արտաթուփով: Ուստի Ընկերությունում առկա է նաև արտաթուփային ռիսկի գործոնը՝ կապված փոխարժեքի հնարավոր տատանումների հետ:

Հարկ է նշել, որ արժույթային ռիսկի գծով ղեկավարությունը որոշում և հաստատում է ռիսկերի նկատմամբ խոցելիության մակարդակի սահմանաչափեր ինչպես ըստ առանձին արժույթների, այնպես էլ ընդհանուր առմամբ: Դիրքերը վերահսկվում են ամսական կտրվածքով:

6. Ցանցային ռիսկեր

Ընկերության բջջային կապի ծառայությունների, ամրակցված ինտերնետի և հեռախոսակապի, ինչպես նաև հեռուստատեսության ծառայությունների մատուցումն իրականացվում է սեփական հաղորդման ցանցերի միջոցով: Բացի այդ, Ընկերության տեղեկատվական տեխնոլոգիաների համակարգը ներառում է բազմաթիվ ներկապակցված համակարգեր, որոնք պարբերաբար թարմացվում, արդիականացվում, բարելավվում և ինտեգրվում են նոր համակարգերին:

Ընկերության՝ ծառայություններ մատուցելու կարողությունը կախված է իր ցանցերի շարունակական, անխափան աշխատանքից և համակարգերի թարմացումներից: Հի կարելի բացառել վերջիններիս բնականոն աշխատանքի հնարավոր կարճաժամկետ խափանումները:

Աղետներից վերականգնման, անվտանգության և ծառայության շարունակականության պահպանման միջոցառումները, որոնք Ընկերությունը ձեռնարկել է կամ կարող է ապագայում ձեռնարկել (այդ թվում նաև ցանցի աշխատանքի մոնիտորինգը), կարող են ինչ-որ պահի անբավարար լինել կորուստները կանխելու համար:

Խափանումները կարող են բացասական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության վրա:

Ներկայումս Ընկերությունը ցանցային խափանումների կառավարումն ու դրանց հնարավորինս բացառումը համարում է ամենօրյա իր գործառնականության առանցքային նպատակներից մեկը: Ցանցի անխափան աշխատանքն ապահովվում են Ընկերության՝ տվյալ ոլորտի լավագույն մասնագետները:

7. Անձնակազմի հետ կապված ռիսկեր

Ընկերության արդյունավետ շարունակական աշխատանքը կախված է առանցքային ղեկավար անձնակազմի և աշխատակիցների փոխադարձ համագործակցությունից:

Բարձր որակավորում ունեցող ղեկավար անձնակազմի ներգրավման համար մրցակցությունը հեռահաղորդակցության ոլորտում բավականին մեծ է: Ընկերության ապագա գործառնական արդյունքները մեծապես կախված են առկա ղեկավար կազմի արհեստավարժությունից և Ընկերության՝ ղեկավար անձնակազմը բարձր որակավորում ունեցող մասնագետներով համալրելու ունակությունից:

Ընկերությունը մշտապես աշխատում է համակարգային մոտեցումների ներդրման ուղղությամբ, որպեսզի նվազեցվի անհատի գործունի ազդեցությունը Ընկերության ընթացիկ գործունեության ու հեռանկարային զարգացման վրա, և ղեկավար անձնակազմի որևէ առանցքային անդամի աշխատանքային հարաբերությունների դադարեցումը էական ազդեցություն չունենա Ընկերության անխափան գործունեության և գործառնական արդյունքների վրա:

Հարկ է նշել, որ Ընկերության ռազմավարության ուղղվածությունը կարող է ենթարկվել փոփոխությունների՝ Ընկերության Տնօրենների խորհրդի կազմի փոփոխության արդյունքում:

8. Որակի ապահովման ռիսկ

Եթե Ընկերությանը չհաջողվի պահպանել կամ բարելավել իր մատուցած ծառայությունների որակը, կարող է վատթարանալ նոր հաճախորդներ ներգրավելու և առկա հաճախորդներին պահպանելու ունակությունը:

Առկա հաճախորդներին պահպանելու և նոր հաճախորդներ ներգրավելու ունակությունը կախված է ծառայությունների մատուցման որակից և Ընկերության բարի համբավից: Ընկերությունը մատուցվող ծառայությունների որակի հետևողական բարելավումը համարում է իր ռազմավարական առաջնահերթություններից մեկը:

Ընկերության հեղինակությունը և ապրանքանիշը հիմնականում դրական են անդրադառնում նոր կամ առկա ծառայությունները նոր հաճախորդներին ներկայացնելու հնարավորության վրա, սակայն պետք է նշել, որ ընկերության հեղինակությանը հասցված վնասը կարող է բացասաբար անդրադառնալ գործունեության արդյունքների և ֆինանսական վիճակի վրա:

9. Դաժանջարկի նվազման ռիսկ

Հայաստանում հեռահաղորդակցության ծառայությունների պահանջարկն էականորեն ազդում է ինչպես Ընկերության, այնպես էլ մրցակիցների գործունեության վրա:

Եթե հեռահաղորդակցության ծառայությունների պահանջարկն ընդհանուր առմամբ չաճի, կամ առաջանան խոչընդոտներ նոր հաճախորդների ներգրավման գործում, դա կարող է բացասաբար ազդել Ընկերության գործունեության և ֆինանսական ցուցանիշների վրա:

10. Վերահաղորդման իրավունքների ռիսկ

Բանակցությունները տեսաբովանդակության (video-content) և հեռուստաալիքների արտադրողների/իրավատերերի հետ կրում են շարունակական բնույթ: Ընկերությունը մշտապես ձգտում է ավելի որակյալ, բարձր վարկանիշ ունեցող հեռուստաալիքներ և տեսաբովանդակություն (video-content) տրամադրել իր հաճախորդներին: Հնարավոր են դեպքեր, երբ այս կամ այն հեռուստաալիքը, բովանդակության ստեղծող դադարեցնի իր գործունեությունը տվյալ տարածաշրջանում կամ ընդհանրապես: Կան դեպքեր, երբ իրավատերը ավելի մեծ եկամուտ ստանալու ակնկալիքով, պայմանագրի ժամկետի ավարտից հետո, ցանկանում է զգալիորեն ավելացնել ծառայության գինը:

Նման իրավիճակներում Ընկերությունն ընտրում է կամ փոխարինել մատակարարին, կամ դադարեցնել համագործակցությունը, կամ էլ հարկադրված է լինում ընդունել ծառայության ավելի բարձր արժեքը (եթե տվյալ հեռուստաալիքը կամ հեռուստաալիքի բովանդակությունն ունի բարձր վարկանիշ):

Նշված դեպքերում չի բացառվում, որ Ընկերությունն ունենա գործառնական ծախսերի որոշակի աճ: Նման ռիսկերը հնարավորինս նվազեցնելու համար Ընկերությունը ձգտում է իր վերահեռադրման պայմանագրերը կնքել երկարաժամկետ (3 տարի ժամկետով), սակայն լինում են նաև դեպքեր, երբ պայմանագրերը կնքվում են 1-2 տարի ժամկետով:

Ընկերության գործունեության հաջողությունը, ի թիվս այլ հանգամանքների, կախված է հաճախորդներին մատուցած հեռուստատեսային ծրագրերի որակից և բազմազանությունից: Հեռուստատեսային ծրագրերի որակի և բազմազանության ապահովման հարցում ամեն ինչ չէ, որ կախված է միայն Ընկերությունից: հնարավոր են դեպքեր, երբ անկախ Ընկերության կամքից տեղի է ունենում որակի անկում (օրինակ՝ վատ եղանակային պայմանների ժամանակ հնարավոր են արբանյակից աղավաղված ազդանշանի ստացման կամ դրա թուլացման խնդիրներ, կամ ծրագրային խնդիրներ/վթարներ հեռուստատեսային ծրագրերի մատակարարի մոտ):

Հեռուստատեսային ծրագրերի և բովանդակային բազմազանության վրա կարող են ազդեցություն ունենալ տարատեսակ հանգամանքներ, ինչի հետևանքով կարող է տուժել հեռուստաալիքի բազմազանությունը: Ընկերությունն իրականացնում է բազմաթիվ տեխնիկական միջոցառումներ և բանակցային գործընթացներ՝ իրեն և իր հաճախորդներին նմանատիպ խնդիրներից ու ռիսկերից ապահովագրելու համար:

11. Հաճախորդների արտահոսքի (churn) ռիսկ

Շարժական և ամրակցված կապի ոլորտներին հատուկ է բաժանորդների արտահոսքը, որը, ի թիվս այլ գործոնների պայմանավորված է մրցակցության բարձր մակարդակով: Չի կարելի բացառել արտահոսքի հնարավոր աճ ինչ-որ ժամանակահատվածում՝ պայմանավորված որոշակի գործոններով: Ընկերության շարժական կապի ընդհանուր բաժանորդների արտահոսքի մակարդակը (churn rate) համապատասխանում է շուկայում գործող իր մրցակիցների ցուցանիշներին: Հաճախորդների արտահոսքը կարող է աճել հետևյալ հանգամանքների պատճառով.

- շուկայում մրցակիցների կողմից առաջարկվող որոշակի առավելություններով ծառայությունների առկայություն,
- Ընկերության ցանցերով ծառայությունների մատուցման հնարավոր խափանումներ,
- որոշակի ծառայությունների օգտագործումը դադարեցնելու մասին հաճախորդների որոշում՝ առանց դրանք փոխարինելու Ընկերության (կամ իր մրցակիցների) կողմից մատուցվող այլ համարժեք ծառայություններով:

Եթե Ընկերությանը չհաջողվի պահպանել հաճախորդների արտահոսքը ցածր մակարդակի վրա, դրա աճը կարող է հանգեցնել ինչպես հասույթի և բաժանորդների քանակի անկման, այնպես էլ բաժանորդներին պահպանելու աճող ծախսերին, ինչն իր հերթին կարող է էականորեն բացասական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական կայունության վրա:

12. Վճարային համակարգի ռիսկ

Վճարումների (billing) և պարտավորությունների հսկողության արդյունավետ համակարգերն առանցքային նշանակություն ունեն՝ ապահովելու եկամտի կայուն հոսք, կանխելու հնարավոր կորուստները, վերահսկելու ծախսերն ու պարտքային ռիսկերը, ինչպես նաև հաճախորդներին ժամանակին և պատշաճ ձևով վճարային հաշիվներ ներկայացնելու գործընթացը:

Ընկերության համակարգերին պատճառված որևէ վնաս կամ վճարումների (billing) և պարտավորությունների վերահսկման համակարգերի համար օգտագործվող հիմնական և պահուստային սերվերների աշխատանքի ծախսերը կարող է ընդհատել Ընկերության բնականոն գործունեությունը և բացասաբար անդրադառնալ նրա հեղինակության, գործունեության, գործառնական արդյունքների և ֆինանսական վիճակի վրա:

Հարկ է նշել, որ Ընկերության վճարային համակարգերում տվյալների փոխանցման մեջ գործում է TLS 1.2 (Transport Layer Security) անվտանգության պրոտոկոլը, ինչն ապահովում է վճարումների տվյալների անվտանգությունը և բացառում տվյալների արտահոսքի հնարավորությունը:

13. Մատակարարների ռիսկ

Ընկերության գործունեությունը կապված է երրորդ անձանց կողմից տրամադրվող սարքավորումների, ծրագրային ապահովման, ապրանքների և ծառայությունների մատուցման հետ: Ընկերությունը հեռահաղորդակցության ոլորտում հանդիսանում է խոշոր, բարձր հեղինակություն վայելող կազմակերպություն և ունի երկար տարիների հաջողված գործարար հարաբերություններ իր հիմնական մատակարարների հետ: Ուստի, Ընկերության դիտարկմամբ, մատակարարների կողմից ապրանքների և ծառայությունների մատուցումը դադարեցնելու, ավելի բարձր գներ սահմանելու կամ գործող պայմանագրերը չերկարացնելու հավանականությունը շատ ցածր է:

Ընկերությունն ունի կայուն հարաբերություններ սարքավորումների, ծրագրային ապահովումների և ծառայությունների մատակարարների հետ, ինչպես նաև գործընկերային հարաբերություններ է հաստատում նոր մատակարարների հետ: Ընկերության դիտարկմամբ՝ այս մատակարարները համարվում են իրենց ոլորտում առաջատարներ, և վերջիններիս կողմից առաքման ժամկետները երկարաձգվելու, անորակ սարքավորումներ առաքելու, գները բարձրացնելու, մատակարարումը սահմանափակելու կամ դադարեցնելու ռիսկը շատ ցածր է:

Այնուամենայնիվ, Ընկերությունը ենթակա է մատակարարների հավանական ֆինանսական անկայունության ռիսկերին: Եթե մատակարարները դադարեցնեն որոշ ապրանքների մատակարարումը, չկարողանան տրամադրել Ընկերության հատուկ պահանջմունքները բավարարող սարքավորումներ կամ դադարեցնեն ծառայությունների մատուցումը Ընկերությանը՝ թե՛ լուծարվելու, թե՛ այլ պատճառներով, և եթե Ընկերությանը չհաջողվի ժամանակին համապատասխան այլընտրանքային մատակարար գտնել, ապա դա կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ վերջինիս գործունեության, հեռանկարների, գործառնական արդյունքների և ֆինանսական վիճակի վրա:

14. Լիցենզավորման և թույլտվությունների ոլիսկ

Ընկերության գործունեությունը կախված է պետական և կարգավորող մարմինների կողմից տրամադրվող լիցենզիաներից և թույլտվություններից: Առկա լիցենզիաները և թույլտվություններն ունեն գործողության ժամկետներ, որոնք կարող են երկարաձգվել Ընկերության հայտի հիման վրա: Այդ ուղղությամբ Ընկերությունը կնախաձեռնի բոլոր անհրաժեշտ քայլերը՝ թույլտվությունները և լիցենզիաները պահպանելու և երկարաձգելու համար:

Որոշ լիցենզիաների և թույլտվությունների ձեռքբերումը բարդ և երկարատև գործընթաց է, ինչը կարող է Ընկերությանը ենթարկել համապատասխանության հետ կապված շարունակական պարտավորությունների: Բացի այդ, եթե Ընկերությունը չկատարի կիրառելի օրենսդրության պահանջները կամ իր լիցենզիայի և թույլտվության պայմաններից որևէ մեկը, լիցենզիաները և գործունեության համար անհրաժեշտ այլ թույլտվությունները կարող են կասեցվել կամ դադարեցվել: Ընկերությունը շատ ցածր է գնահատում լիցենզիաների կամ այլ անհրաժեշտ պետական լիազորությունների կասեցման կամ դադարեցման հավանականությունը, սակայն տվյալ ոլիսկի ի հայտ գալը կարող է էականորեն բացասական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և գործառնական արդյունքների վրա:

Հարկ է նշել, որ պատմականորեն Ընկերության մոտ չի դիտարկվել անհրաժեշտ լիցենզիաների և/կամ թույլտվությունների կասեցման, դադարեցման կամ չերկարաձգման որևէ դեպք:

Ընկերության ցանցերի տեղակայումը պահանջում է տարբեր հաստատումներ կամ թույլտվություններ տեղական ինքնակառավարական մասնակցության կարգավորող մարմիններից, օրինակ՝ բջջային հեռահաղորդակցության ծառայությունների համար բազային կայանների տեղադրման համար: Այս հաստատումները և թույլտվությունները կարող են ներառել շինարարական և բնապահպանական թույլտվություններ, ալեհավաքների և կայմերի տեղակայման թույլտվություններ և այլ նախագծման թույլտվություններ: Այս հաստատումների և թույլտվությունների ստացումը կարող է բարդ գործընթաց լինել և հաճախ իրենից ենթադրում է տարբեր ընթացակարգերի և պահանջների կատարում տարբեր կարգավորող մարմինների կողմից, ինչը հաճախ հանգեցնում է երկարատև փաստաթղթավորման գործընթացների:

Ընկերությունը 2023թ.-ի մարտին ձեռք է բերել 700 ՄՀց տիրույթում ռադիոհաճախակալության հատվածի օգտագործման, իսկ ապրիլին՝ 1800 ՄՀց տիրույթում լրացուցիչ ռադիոհաճախակալության հատվածի օգտագործման թույլտվություն:

Հաշվի առնելով Ընկերության փորձառությունը՝ լիցենզիաների և թույլտվությունների ստացման, պահպանման և երկարաձգման հետ կապված ռիսկերի մակարդակը գնահատվում է ցածր:

15. Ապահովագրական ոլիսկեր

Ընկերության ներկա ապահովագրական ծածկույթը հիմնականում ներառում է հավանական կորուստները, պարտավորությունները ու գործունեության հետ կապված վնասները:

Ընկերության դիտարկմամբ՝ ապահովագրական քաղաքականությունը պատշաճ կերպով ապահովում է իր հիմնական հավանական կորուստների և պարտավորությունների ապահովագրությունը:

Ընկերությունն ունի հետևյալ ապահովագրական ծածկույթները.

- Գույքի և բոլոր ակտիվների ապահովագրություն,
- Երրորդ անձի պարտավորության ապահովագրություն,
- Բիզնեսի անխափանության ապահովագրություն,
- Բեռնափոխադրումների և ներքին տեղափոխությունների ապահովագրություն

Ներկայումս Ընկերության ակտիվների գերակշիռ մասն ապահովագրված է:

16. Տվյալների արտահոսքի ոլիսկ

Ընկերությունն իր գործունեության ընթացքում հավաքագրում, պահպանում և օգտագործում է տվյալներ, որոնք կարող են պաշտպանված լինել «Անձնական տվյալների պաշտպանության մասին» և «Էլեկտրոնային հաղորդակցության մասին» ՀՀ օրենքներով:

Գործող գաղտնիության պահանջներին համապատասխան՝ Ընկերությունը ձեռնարկում է անհրաժեշտ տեխնիկական և կազմակերպչական միջոցներ՝ հաճախորդների տվյալներն ու այլ դասակարգված տեղեկատվությունը արտահոսքից և չարտոնված հասանելիությունից պաշտպանելու նպատակով: Տեղեկատվության տեղափոխումը համակարգից համակարգ կատարվում է բացառապես գաղտնագրված տարբերակներով:

Ընկերությունն աշխատում է երրորդ կողմի ծառայություններ մատուցողների հետ, ինչպիսիք են ծրագրային ապահովում իրականացնող որոշ ընկերություններ, որոնք կարող են լիովին չհամապատասխանել սահմանված պայմանագրային պայմաններին և իրենց պարտադրող տվյալների պաշտպանության բոլոր պարտավորություններին: Այդ իսկ պատճառով, երկրորդ կողմին ծրագրային ապահովման սպասարկման նպատակով տրամադրվում է հասանելիություն միայն թեստային համակարգերին, որոնք չեն պարունակում անձնական տվյալներ հանդիսացող տեղեկատվություն կամ պարունակվող տեղեկատվությունը ապաստանվորված է:

Ընկերությունը «Անձնական տվյալների պաշտպանության մասին» օրենքի հիման վրա մշակել է «Անձնական տվյալների մշակման ծանուցում/անձնական տվյալների պաշտպանության քաղաքականությունը» փաստաթուղթը:

17. Դատական գործընթացներ

Ընկերությունը ներգրավված է մի քանի դատական վարույթներում, և վերջիններիս մասով Ընկերության համար անբարենպաստ դատական ակտերի կայացումը և ուժի մեջ մտնելը կարող են էական բացասական ազդեցություն ունենալ Ընկերության ֆինանսական ցուցանիշների և գործունեության վրա:

Հարկ է նշել, որ կան դատական գործեր, որտեղ որպես պատասխանող և/կամ երրորդ անձ հանդես են գալիս Ընկերության բաժնետեր «Թիմ» ՓԲԸ-ն և Ընկերության իրական շահառուները (գործերից մեկում Ընկերությունը ներգրավված է որպես երրորդ անձ): Տվյալ գործերով որպես հայցվոր կողմ հանդես է գալիս «Յուլում» ՓԲԸ-ն, որը հայցադիմում է ներկայացրել Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարան՝ «Թիմ» ՓԲԸ կողմից «Վեոն Արմենիա» ՓԲ Ընկերության բաժնետոմսերի ձեռքբերման 2020 թվականի հոկտեմբերի 29-ի գործարքն անվավեր ճանաչելու և անվավերության հետևանքներ կիրառելու պահանջներով:

Ընկերությունը դատարանի կողմից «Յուլում» ՓԲԸ-ի վերոնշյալ պահանջի բավարարման հավանականությունը համարում է խիստ ցածր:

18. Գործող օրենքների հետ անհամապատասխանության ռիսկ

Գործող օրենքներին, կանոնակարգերին կամ պետական մարմինների որոշումներին անհամապատասխանությունը, ինչպես նաև Ընկերության գործունեության նկատմամբ պետական կարգավորումների ավելացումը կարող են հանգեցնել լրացուցիչ ծախսերի:

Ընկերության գործունեությունը ենթակա է տարբեր պետական կառույցների կողմից կարգավորման կապված՝

(ա) տարատեսակ լիցենզիաների, թույլտվությունների ստացման ու երկարաձգման հետ,

(բ) հեռահաղորդակցության, տեսալսողական, բնապահպանական, առողջապահական և այլ ոլորտների հետ, ինչպես նաև

(գ) անվտանգության, աշխատանքի, շինարարության և քաղաքաշինության, անձնական տվյալների պաշտպանության և սպառողների պաշտպանության, էլեկտրոնային հաղորդակցության, տնտեսական մրցակցության պաշտպանության օրենքներին, կանոնակարգերին և չափորոշիչներին շարունակական համապատասխանության հետ: Ընկերությունը երբեմն կարող է չհամաձայնվել կարգավորող մարմինների կողմից իրավական դրույթների մեկնաբանման կամ կիրառման հետ և կարող է ժամանակ առ ժամանակ վիճարկել իր գործունեության ընթացքը կարգավորող որոշումները:

19. Հարկային օրենսդրության փոփոխությունների ռիսկ

Հարկային օրենսգրքի, հարկային մարմինների որոշումների կամ մեկնաբանությունների փոփոխությունները կարող են էական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործառնական արդյունքների և դրամական հոսքերի վրա:

20. Տարածաշրջանի ռազմական կոնֆլիկտների ռիսկ

Ընկերության գործունեության տարածաշրջանում առկա և հնարավոր ռազմական հակամարտությունները կարող են ունենալ հետևանքներ, որոնք կազդեն Ընկերության գործունեության վրա:

Մասնավորապես, ՀՀ և հարևան երկրների միջև հնարավոր ռազմական բախումները, պատերազմները կարող են բացասաբար անդրադառնալ ՀՀ տնտեսական ակտիվության և շուկայական իրավիճակի (կոնյունկտուրայի) վրա:

21. Զարգացող երկրներին վերաբերող ռիսկեր

ՀՀ-ն հանդիսանում է զարգացող շուկա (emerging market), որտեղ կարող են տեղի ունենալ կտրուկ կամ չնայատեսված տնտեսական կամ քաղաքական փոփոխություններ, որոնք կարող են էական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության, գործառնական արդյունքների և ֆինանսական վիճակի վրա:

ՀՀ-ն վերջին տարիներին ենթարկվել է էական քաղաքական, տնտեսական և սոցիալական փոփոխությունների, որոնք իրենց ազդեցությունն են թողել տնտեսության վրա:

Երկրում քաղաքական կամ կառավարական անկայունությունը, ինչպես նաև բարեփոխումներին ուղղված քաղաքականությունների իրականացման տապալումը կարող են բացասական ազդեցություն ունենալ Ընկերության, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության հետ կապված ներդրումային գործիքների՝ մասնավորապես բաժնետոմսերի վրա:

Շուկաների ապագա տնտեսական ուղղվածությունը մեծապես կախված է պետական մարմինների կողմից ձեռնարկած տնտեսական, ֆինանսական և դրամավարկային միջոցառումների արդյունավետությունից, ինչպես նաև հարկային, իրավական և քաղաքական զարգացումներից:

22. Երկրի վարկանիշի ռիսկ

Միջազգային վարկանիշային գործակալության կողմից ՀՀ վարկանիշի իջեցումը կարող է բացասաբար ազդել ԸՆԿերության գործունեության վրա, քանի որ կարող է սահմանափակել հավելյալ ֆինանսական միջոցների ներգրավումը, ինչպես նաև ազդել տոկոսադրույքների և վարկային միջոցների այլ առևտրային պայմանների վրա: Արդյունքում դա կարող է սահմանափակել ԸՆԿերության կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման և/կամ պարտքային միջոցների վերաֆինանսավորման համար միջոցների ներգրավման հնարավորությունները:

23. Միջազգային պատժամիջոցների և մատակարարման

շղթայի խափանման ռիսկ

ԸՆԿերության գործունեությունը սերտորեն կապված է միջազգային գործընկերների, մատակարարների և մեծածախ ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունների հետ: Տարածաշրջանի աշխարհաքաղաքական իրավիճակի համատեքստում առկա է ռիսկ, որ ԸՆԿերության որևէ գործընկեր, մատակարար կամ տարանցիկ կապուղի տրամադրող կողմ կարող է հայտնվել ԱՄՆ-ի (OFAC), ԵՄ-ի կամ Միացյալ Թագավորության (OFSI) պատժամիջոցների ցուցակներում:

- **Երկրորդային պատժամիջոցներ.** Նույնիսկ եթե ԸՆԿերությունն ուղղակիորեն չի խախտում գործող սահմանափակումները, պատժամիջոցների տակ գտնվող անձանց կամ կազմակերպությունների հետ գործարքները (օրինակ՝ ռոումինգի փոխհաշվարկներ, միջազգային ինտերնետ կապուղիների վճարումներ) կարող են հանգեցնել ԸՆԿերության նկատմամբ երկրորդային պատժամիջոցների (**secondary sanctions**) կիրառմանը:
- **Կրիտիկական ենթակառուցվածքների կաթված.** պատժամիջոցների կիրառումը առանցքային տեխնոլոգիական մատակարարների նկատմամբ կարող է անհնարին դարձնել ցանցի արդիականացումը, ծրագրային ապահովման լիցենզավորումը և անհրաժեշտ տեխնիկական աջակցության ստացումը:

03 ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Անկախ անդիտորական եզրակացությամբ «Տելեկոմ Արմենիա» ԲԲԸ-ի 2025 թ. ֆինանսական հաշվետվությունը հասանելի է ԸՆԿերության կայքում հետևյալ հղումով:

3.1 Արտաքին անդիտն իրականացնող անձանց անունը և վարձատրությունը, ինչպես նաև նրանց անկախության փաստի ստուգման արդյունքները

Արտաքին անդիտն իրականացվել է «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կողմից՝ «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ Իրավաբանական հասցե՝
Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010
Վազգեն Սարգսյանի փ. 26/1, 8-րդ հարկ,
Հեռախոսահամար՝ +374-10-595999
Վեբ կայք՝ <http://www.kpmg.am/>
Տնօրեն՝ Իրինա Գևորգյան
Ծառայությունների արժեքը կազմում է 57,600,000 ՀՀ դրամ, որը ներառում է ԱԱՀ:

3.2 Շահույթի տեղաբաշխման և բաշխման, այդ թվում շահութաբաժինների վճարման առաջարկությունները

1. Ընկերությունը կարող է որոշում կայացնել (հայտարարել) տեղաբաշխված բաժնետոմսերի դիմաց եռամսյակային, կիսամյակային կամ տարեկան շահութաբաժինների վճարման մասին:
2. Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից տարեկան շահութաբաժինների վճարման մասին որոշում ընդունելու համար անհրաժեշտ է Ընկերության Խորհրդի առաջարկությունը, որը պարունակում է շահութաբաժինների չափերի և դրանց վճարման կարգի մասին տեղեկատվություն:
3. Շահութաբաժինները վճարվում են Ընկերության գուտ շահույթից (կուտակված շահույթից):

4. Ըստ բաժնետոմսերի տարբեր տեսակների և դասերի՝ միջանկյալ (եռամսյակային և կիսամյակային) շահութաբաժինների վճարման մասին որոշումը, շահութաբաժնի չափի և դրա վճարման ձևի մասին որոշումն ընդունում է Խորհուրդը: Ըստ բաժնետոմսերի տեսակների և դասերի՝ տարեկան շահութաբաժինների վճարման, շահութաբաժնի վճարման չափի և դրա վճարման ձևի մասին որոշումն ընդունում է Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը՝ Տնօրենների Խորհրդի առաջարկությամբ:
5. Տարեկան շահութաբաժինների չափը չի կարող պակաս լինել արդեն վճարված միջանկյալ շահութաբաժիններից:
6. Միջանկյալ շահութաբաժինների չափը չի կարող գերազանցել նախորդ ֆինանսական տարվա արդյունքներով բաշխված շահութաբաժնի 50 տոկոսը: Տարեկան շահութաբաժինների չափը չի կարող ավելի լինել Խորհրդի առաջարկածից և պակաս լինել՝ արդեն վճարված միջանկյալ շահութաբաժինների չափից:
7. Տեղաբաշխված յուրաքանչյուր տեսակի (դասի) բաժնետոմսի համար Ընկերությունը հայտարարված շահութաբաժինները կարող է վճարել դրամով կամ այլ գույքով:
8. Ընկերության բաժնետերերին շահութաբաժինները դրամով վճարելու դեպքում վճարվում են անկանխիկ ձևով՝ գումարները նրանց բանկային հաշիվներին փոխանցելու միջոցով:
9. Համաձայն ՀՀ գործող օրենսդրության՝ Ընկերությունը հանդիսանում է հարկային գործակալ՝ բաժնետերերին իրենց բաժնետոմսերի դիմաց շահութաբաժիններ վճարելիս:
10. Բաժնետերերին շահութաբաժինները վճարվում են՝ դրանցից ՀՀ գործող օրենսդրությամբ սահմանված հարկերը նվազեցնելուց հետո:
11. Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովն իրավունք չունի որոշում կայացնել շահութաբաժինների վճարման վերաբերյալ, եթե՝
  - 11.1 լրիվ չի վճարվել Ընկերության Կոնոնստրուկտիվ կապիտալը,
  - 11.2 շահութաբաժիններ վճարելու որոշումն ընդունելու պահի դրությամբ Ընկերության վիճակը համապատասխանում է օրենքով սահմանված անվճարունակության (սևանկության) հայտանիշներին, կամ դրանք ի հայտ կգան շահութաբաժինների վճարման հետևանքով.
  - 11.3 Ընկերության գուտ ակտիվների արժեքը պակաս է կանոնադրական կապիտալից կամ կապակասի շահութաբաժինների վճարման հետևանքով,
  - 11.4 Ընկերությունը հետ չի գնել բոլոր բաժնետոմսերը՝ Օրենքի 58-րդ հոդվածի դրույթներին համապատասխան.
12. Ընկերության Շահութաբաժնային քաղաքականությունը հրապարակված է [Շահութաբաժնային քաղաքականություն.pdf \(telecomarmenia.am\)](#)

ՍԿՋՔՈՒՆԸ 1.2. Կազմակերպության Խորհրդի անդամների թեկնածուների առաջադրման մասնակցի իրավունքը

Կազմակերպության կորպորատիվ կառավարման համակարգը պետք է խթանի մասնակցի արդյունավետ մասնակցությունը Խորհրդի անդամների թեկնածուների առաջադրման և Խորհրդի անդամների ընտրության գործընթացին:

Հայտարարագրում

Դրույթ	Հնա իրավիճակ	Բացատրություն
1.2.1.	Մասնակիցը որոշակի մասնակցություն ցուցաբերում է ստանալով Խորհրդի անդամների թեկնածուների մասնագիտական քննարկումներ և փորձաքննության անցառում և ներկայում գրառված առաջնությունը, կազմակերպության և դրա հետ փոխկապակցված անձի (անձանց) նշանակված մասնակցի լինելու մասին:	Համապատասխանում է

ՍԿՋՔՈՒՆԸ 1.3. Կազմակերպության Խորհրդի և գործադիր մարմնի անդամների վարձատրության քաղաքականությունը

Մասնակիցը պետք է հնարավորություն ունենա կարծիք հայտնելու Խորհրդի և գործադիր մարմնի վարձատրության վերաբերյալ այդ թվում՝ ընդհանուր ժողովում քվեարկության միջոցով:

Հայտարարագրում

Դրույթ	Հնա կարգավիճակ	Բացատրություն
1.3.1.	Կազմակերպություն ունի Խորհրդի և գործադիր մարմնի անդամների վարձատրության քաղաքականություն և ընթացակարգեր:	Հաշվետու տարվա ընթացքում ՕՆԿերությունում չի գործել մեկ միասնական, գրավոր մասնակցական «Վարձատրության քաղաքականություն» ակտիվացման ակտիվ կրթականները, որպես կազմակերպություն ՕՆԿերությունը պատշաճ կայուն կիրառում է ղեկավար մարմինների վարձատրության անդամների հետևյալ և շահագրգիռ տրամաբանության վրա հիմնված շահամիջները կը չափազանցում և պայմաններն իրենց արտացոլում են գտնում ղեկավար անձանց հետ մեքլոր անհատական պայմանագրերում և իրավասու մարմինների առանձին որոշումներում: ՕՆԿերությունը նախատեսում է կորպորատիվ կառավարման կառավարչադրձման հաջորդ միջոցում ադրեն իսկ գոյություն ունեցող չփաստաթղթավորված արևակրիան և կրիտերիաները համակարգել և ամրագրել որպես միասնական, պաշտոնական ներքին քաղաքականություն:
1.3.2.	Խորհրդի և գործադիր մարմնի վարձատրության քաղաքականությունը, վարձատրության սինձմաները և դրանց փոփոխությունները Խորհրդի առաջարկով հաստատվում են ընդհանուր ժողովի կողմից, եթե գործադիր մարմնի մասով այդ իրավասությունը վերապահված չէ Խորհրդին:	Տե՛ս նախորդ բացատրությունը:

ՍԿՋՔՈՒՆԸ 1.4. Շահաբաժին ստանալու մասնակցի իրավունքը

Կազմակերպությունը մինևույն տեսակի (դասի) բաժնետոմսերի սեփականատերերի համար պետք է ապահովի հավասար և արդար վերաբերմունք մասնակցելու կազմակերպության շահույթի բաշխմանը շահաբաժին ստանալու միջոցով:

Հայտարարագրում

Դրույթ	Հնա իրավիճակ	Բացատրություն
1.4.1.	Խորհրդը մշակել և հաստատել է շահաբաժինների վճարման քաղաքականությունը, որը ներառում է վճարվելիք շահաբաժին նվազագույն գործադիր:	Համապատասխանում է
1.4.2.	Շահաբաժինների վճարման ընթացակարգերն ապահովում են հավասար վերաբերմունք մինևույն տեսակի (դասի) բաժնետոմսերի սեփականատերերի նկատմամբ:	Համապատասխանում է

ՍԿՋՔՈՒՆԸ 1.5. Նշանակալից մասնակցի պարտականությունները

Կազմակերպությունն ի շահ նշանակալից մասնակիցների կամ անմիջականորեն նշանակալից մասնակիցների կողմից կատարվող շարաշահումներից պետք է պաշտպանի փոքր բաժնեմասնակցություն ունեցող մասնակիցներին:

Հայտարարագրում

Դրույթ	Հնա կարգավիճակ	Բացատրություն
1.5.1.	Կազմակերպության նշանակալից մասնակիցը բացահայտում է կազմակերպության հետ կնքվող գործարքներում կամ կազմակերպության վրա ուղղակիորեն ազդող հարցերում իր ուղղակի, անուղղակի կամ երրորդ անձանց անունից հանդես գալու իր հնարավոր եսկան շահից և չի մասնակցում տվյալ գործարքի կամ հարցի հետ կապված որոշման ընդունմանը:	Համապատասխանում է
1.5.2.	Կազմակերպության նշանակալից մասնակիցը բացահայտում է Խորհրդի և գործադիր մարմնի անդամների հետ իր ունեցած փոխկապակցվածությունը:	Համապատասխանում է

Գլուխ II. Խորհուրդ

ՍԿՋՔՈՒՆԸ II.1. Խորհրդի առանցքային գործառույթները

Կազմակերպությունը պետք է առաջնորդվի արդյունավետ և կառուցողական Խորհրդի կողմից, որի դերն է նպաստել կազմակերպության երկարաժամկետ հաջողությանը, մասնակիցների համար արժեքի ստեղծմանը և կազմակերպության շահակիցներին աջակցմանը:

Հայտարարագրում

Դրույթ	Հնա կարգավիճակ	Բացատրություն
II.1.1.	Խորհրդին իրականացնում է Կանոնադրով իրեն վերապահված գործառույթները:	Համապատասխանում է

II.2. Խորհրդի կազմը

Խորհրդի անդամները պետք է ունենան միմյանց լրացնող մասնագիտական տարատեսակ ունակություններ, կրթություն և փորձառություն:

Խորհրդի գործունեության արդյունավետության և որոշումների օբյեկտիվության ու հավասարակշռվածության ապահովման նպատակով կազմակերպությունը պետք է ապահովի Խորհրդի կազմի բազմազանությունը:

Հայտարարագրում

	Դրույթ	Հնազանդական	Բացատրություն
II.2.1.	Խորհուրդը սահմանել կազմակերպության բազմազանության քաղաքականությունը՝ նախատեսելով բազմազանության չափանիշներ և թիրախներ:	Չի համապատասխանում	Ընկերության Խորհրդի կազմը ձևավորելիս սերտորեն հիմնով տարբերակում չի ունում: Սերտորեն ընտրության միակ և արաջևանիքը պայմանը անդամների մասնագիտական փորձառությունն է: մասնավորապես՝ հեռահաղորդակցության և հարակից տեխնոլոգիական ոլորտներում կորսային գիտելիքների ու երկարամյա նպատակադրված փորձի անկախությանը: Կյո պատճառով ներկայումս բազմազանության չափանիշների և քանակական թիրախների վերաբերյալ սահմանված քաղաքականություն սահմանված չէ: Մինչդեռ ժամանակ, ընկերությունը կարևորում է բազմակողմ փորձառությունների, տարբեր մասնագիտական մտեցումների և արդյունավետ կազմավորման հավասարակշռված համադրությունը Խորհրդի գործունեության շրջանակում:
II.2.2.	Խորհրդի անդամներն ունեն միմյանց լրացնող մասնագիտական տարատեսակ ունակություններ, կրթություն և փորձառություն:	Համապատասխանում է	-

II.3. Խորհրդի ոչ գործադիր անդամները

Խորհրդի ոչ գործադիր անդամները պետք է իրենց կառուցողական վարքագծով խնդիրներ առաջադրեն գործադիր մարմնին, ուղղորդեն կազմակերպության ուղղվածությունը, գործադիր մարմնին առաջարկեն իրենց խորհրդատվական աջակցությունը:

	Դրույթ	Հնազանդական	Բացատրություն
II.3.1.	Խորհրդի ոչ գործադիր անդամները անդամները պետք է կազմում:	Համապատասխանում է	-
II.3.2.	Խորհրդի ոչ գործադիր անդամները պետք է ունենան մասնագիտական տարատեսակ ունակություններ, կրթություն և փորձառություն:	Համապատասխանում է մասամբ	Խորհրդի ոչ գործադիր անդամներն իրականացնում են բազմազանության զարգացման աջակցության, դիվերսի (տարակրթական և կրթահետազոտական գործառնություն, սակայն սերտորեն չեն կապակցվում լրացման հարցերով) պատճառով: ինչպես նաև գնահատման և վարձատրության միասնական քաղաքականությունները դեռևս զիջաբաղադրված և հաստատված չեն ընկերությունում:

II.4. Խորհրդի անկախ անդամները

Խորհուրդը պետք է դիտարկի բավարար թվով Խորհրդի անկախ անդամների առաջադրման հարցը, որոնք ունակ են կատարել անկախ դատողություններ:

Հայտարարագրում

	Դրույթ	Հնազանդական	Բացատրություն
1.4.1.	Կազմակերպության Խորհրդի անդամների 1/3-ն անկախ անդամներ են:	Համապատասխանում է	-
1.4.2.	Խորհուրդը տարեկան կտրվածքով իրականացնում է անկախ անդամների անկախության չափանիշները: Իսկապես տարեկան անդամները:	Համապատասխանում է	-
1.4.3.	Խորհրդի անդամի անկախության ապահովմանը միակն ամրագրված են ընդունված որոշումներ և Խորհրդի անդամի պաշտոնակարգման ողջ ժամանակահատվածում:	Համապատասխանում է	-

II.5. Խորհրդի նախագահը

Խորհուրդը ղեկավարում է նախագահը, որը պատասխանատու է Խորհրդի արդյունավետ գործունեության համար: Նախագահը պետք է ունենա անկախ և անաչառ դատողություն, լիարժեք Խորհրդի և կազմակերպության գործունեության թափանցիկություն և Խորհրդում քաջալերի բանավեճի մշակույթը:

Նախագահը պետք է նպաստի Խորհրդի գործադիր և ոչ գործադիր անդամների միջև կառուցողական հարաբերությունների ձևավորմանը և ապահովի, որ Խորհրդի ոչ գործադիր անդամները տեղեկացված որոշումներ կայացնելու համար ժամանակին ստանան ճշգրիտ ու էական տեղեկատվություն:

Հայտարարագրում

	Դրույթ	Հնա կարգավիճակ	Բացատրություն
II.5.1.	խորհրդի նախագահն ապահովում է խորհրդի ղեկավարումը և իրականացնում է Կանոնադրով իրեն վերապահված գործառնությունը:	Համապատասխանում է	-
II.5.2.	խորհրդի նախագահը խորհրդի ոչ գործադիր անդամ է:	Համապատասխանում է	-

II.5. ԿԱԶՄՈՒՆԵՐ II.6. խորհրդի հանձնաժողովները

իր գործունեությանն աջակցելու համար խորհուրդը ձևավորում է մասնագիտացված հանձնաժողովներ:

Հայտարարագրում

	Դրույթ	Հնա կարգավիճակ	Բացատրություն
II.6.1.	խորհրդին կից ձևավորվել է ատոմիտի հանձնաժողով:	Համապատասխանում է	-
II.6.2.	Ատոմիտի հանձնաժողովն ունի վերահսկողական և խորհրդատվական դեր:	Համապատասխանում է	-
II.6.3.	մեկ այլ ատոմիտի հանձնաժողովի ձևավորման հանգամանքից՝ խորհուրդն ամբողջությամբ պատասխանատվություն է կրում իր որոշումների համար:	Համապատասխանում է	-
II.6.4.	խորհուրդը հաստատել է ատոմիտի հանձնաժողովի առաքելությունը, կազմը, գործունեության շրջանակները ու ընթացակարգերը:	Համապատասխանում է մասամբ	Ատոմիտի հանձնաժողովի կազմը հաստատված է և համապատասխանում է սահմանված չափանիշներին: Ինչ վերաբերում է առաքելությանը և ընթացակարգերին, դրանք ներկայումս իրականացվում են ՇՆԿԵՐՋԵՅԱՆ կանոնադրության և Տնօրենների խորհրդի գործունեության կանոնակարգի ընդհանուր դրույթների համաձայն, իսկ դրանք մանրամասնոր առանձին ներքին իրավական ակտեր ՇՆԿԵՐՋԵՅԱՆում դեռևս առկա չէ:
II.6.5.	Ատոմիտի հանձնաժողովը հաշվետու է խորհրդին և խորհրդի կողմից սահմանված ճաշակով ու պարբերականությամբ հաշվետվություններ է ներկայացնում խորհրդին:	Համապատասխանում է	-
II.6.6.	Իր պարտականությունները կատարելու համար ատոմիտի հանձնաժողովն ապահովված է անհրաժեշտ ռեսուրսներով:	Համապատասխանում է	-
II.6.7.	Ատոմիտի հանձնաժողովը կազմված է բացառապես խորհրդի ոչ գործադիր անդամներից:	Համապատասխանում է	-
II.6.8.	Ատոմիտի հանձնաժողովի անդամներից առկա չեն մեկը խորհրդի անկախ անդամ է:	Համապատասխանում է	-
II.6.9.	Ատոմիտի հանձնաժողովի նախագահը խորհրդի անկախ անդամ է:	Համապատասխանում է	-
II.6.10.	Ատոմիտի հանձնաժողովի նախագահն ընտրվել է խորհրդի կողմից:	Համապատասխանում է	-
II.6.11.	խորհրդի նախագահի և ատոմիտի հանձնաժողովի նախագահի պաշտոնները չեն համասեռվում:	Համապատասխանում է	-
II.6.12.	Ատոմիտի հանձնաժողովի անդամներն ունեն կազմակերպության գործունեության ոլորտին առկա վրդի փորձի մեծը՝ առնվազն մեկը՝ համապատասխան ֆինանսական գիտելիքներ ու փորձառություն:	Համապատասխանում է	-
II.6.13.	Ատոմիտի հանձնաժողովն իրականացնում է Կանոնադրով նախատեսված գործառնությունները:	Համապատասխանում է	-

II.5. ԿԱԶՄՈՒՆԵՐ II.7. խորհրդի անդամների պարտականությունները

խորհրդի անդամները պետք է գործեն լիարժեք տեղեկացված, բարեխղճորեն, պատշաճ ջանասիրությամբ և ողջամտորեն՝ ելևելով կազմակերպության ու մասնակիցների լավագույն շահերից և հաշվի առնելով կազմակերպության շահակիցների շահերը:

Հայտարարագրում

	Դրույթ	Հնա կարգավիճակ	Բացատրություն
II.7.1.	խորհրդի անդամը գործում է ռեզուտորությամբ և կազմակերպության ներքին իրավական ակտերով սահմանված իր իրավասությունների շրջանակում:	Համապատասխանում է	-
II.7.2.	խորհրդի անդամը որոշումներ կայացնելիս կիրառում է անկախ դատություն:	Համապատասխանում է	-
II.7.3.	խորհրդի անդամը բավարար ժամանակ և ջանքեր է գործադրում իր պարտականությունները պատշաճ կատարելու համար:	Համապատասխանում է	-
II.7.4.	խորհրդի անդամը երրորդ անձանցից չի ընդունել անհատական կամ օրգանիզացիայի կողմից կազմակերպության կամ դրա հետ փոխկապակցված անձանց հետ շահերի բանձնա:	Համապատասխանում է	-
II.7.5.	խորհրդի անդամը հայտնում է կազմակերպության կողմից ներկր գործադրում կամ ձեռք բերվող պայմանագրվածություններում անձնական ուղղակի կամ անուղղակի շահագրգիռություն ունեցող վերաբերյալ և ներկա չի գտնվում գործադրը կնքելու մասին որոշման քննարկմանն ու քվեարկությանը:	Համապատասխանում է	-
II.7.6.	խորհրդի անդամը բավարար ժամանակ և ջանքեր է գործադրում իր պարտականությունները պատշաճ կատարելու համար:	Համապատասխանում է	-
II.7.7.	խորհրդի անդամն իր պարտականությունները կատարում է անձամբ:	Համապատասխանում է	-

II.5. ԿԱԶՄՈՒՆԵՐ II.8. խորհրդի էթիկական հանձնառությունը

խորհուրդը պետք է հետևի բարձր էթիկական չափորոշիչներին:

Հայտարարագրում

	Դրույթ	Հնա կարգավիճակ	Բացատրություն
II.8.1.	խորհրդին ունի կազմակերպության կողմադրաբար էթիկական կանոնակարգ և համակարգչի համապատասխանությունն ապահովելու հստակ հանձնառություն:	Համապատասխանում է	-
II.8.2.	խորհուրդը նախաձեռնել է կազմակերպությանը ներհատուկ կորուստներ ուղղակի գնահատումը:	Համապատասխանում է մասամբ	ՇՆԿԵՐՋԵՅԱՆ Տնօրենների խորհրդի կողմից չի սահմանվել կորուստներ դիմելի դրանք առանձնացված, պարբերական և համապարփակ գործընթացի հատուկ թիմային և փաստաթղթավորված գնահատում, ինչով էլ պայմանավորված է սույն կետին մասնակի համապատասխանությունը: Արդյունքում, ՇՆԿԵՐՋԵՅԱՆում արդեն իսկ մշակված, ներդրված և գործնականում կիրառվում են համակողմադրի քննարկի մի շարք կանխազեղիչ ներքին մեթոդները: (մասնավորապես՝ շահերի բանձնա կանխազեղման, գնումների և մատակարարման շրջափախակցի կողմից ապահովման և պարբերական ապահովում է ՇՆԿԵՐՋԵՅԱՆ ատոմիտի կողմից կատարվող գնահատումը և կորուստների գնահատումը):

	Դրույթ	Հնա կարգավիճակ	Բացատրություն
1.8.3.	Խորհուրդը հաստատել է կազմակերպության կրթարարական վարքականությունը և ապահովել դրանց բացահայտումը կազմակերպության համացանցային էջում:	Համապատասխանում է	-
1.8.4.	Խորհուրդը հաստատել է կազմակերպության կրթարարական վարքականությունը և ապահովել դրանց բացահայտումը կազմակերպության համացանցային էջում:	Համապատասխանում է	-
1.8.5.	Խորհուրդը հիմնում է որ կազմակերպության աշխատանքների համար կազմակերպվեն կրթարարական վարքականությունների ներածական ուսուցումներ:	Համապատասխանում է	-

ՍԿՂԲՈՒՆԸ II.9. Տեղեկատվություն և մասնագիտական խորհրդատվություն ստանալու խորհրդի անդամների իրավունքները

Իր պարտականությունները պատշաճ կատարելու համար խորհրդի անդամը պետք է հասանելիություն ունենա և հանդգլված լինի, որ ստանում է արդիական, հավաստի և համապատասխան տեղեկատվություն: Անհրաժեշտության դեպքում նա պետք է հնարավորություն ունենա կազմակերպության միջոցների հաշվին ներգրավել արտաքին անկախ խորհրդատվություն:

Հայտարարագրում

	Դրույթ	Հնա կարգավիճակ	Բացատրություն
11.9.1	Խորհրդի անդամները պարտավորվում են նրանցից որևէ մեկին վերաբերյալ որևէ տեսակետներում ստանալ և նրանից օրակարգում բնակարկվելիք փաստաթղթերում ու տեղեկությունները:	Համապատասխանում է	-
11.9.2	Խորհրդի անդամները հասանելիություն ունեն կազմակերպության կրթարարական քարտուղարին:	Համապատասխանում է	-

ՍԿՂԲՈՒՆԸ II.10. Խորհրդի գնահատումը

Խորհուրդը կանոնավոր հիմունքներով պետք է գնահատի իր կատարողականը և որոշի իր անդամների փորձառության ու կարողությունների համադրության պատշաճությունը:

Հայտարարագրում

	Դրույթ	Հնա կարգավիճակ	Բացատրություն
11.10.1.	Խորհուրդը ապահովում է իր ինքնագնահատումը՝ որպես մեկ ամբողջություն:	Համապատասխանում է մասամբ	Ընկերության Տնօրենների խորհրդի գործունեության գնահատումը չի իրականացվում հատուկ առանձնացված, ֆորմալիզացված ինքնագնահատման մեթոդաբանությամբ (օրինակ՝ խաղաղաբերի միջոցով), ինչով էլ պայմանավորված է ներսին մասնակի համապատասխանությունը: Ընկերության ֆինանսական ու ռազմավարական թիրախների ամփոփման, ինչպես նաև խորհրդի հաշվետվությունը և ավելի փոփոխում խորհուրդը վերլուծում և արժևոժում է իր կողմից կայացված առանցքային որոշումների անմիջական ազդեցությունը կցանց ժողովների ամսական և ընկերության կայուն զարգացման վրա: Ընկերությունում ներկայումս ներդրված է և հաջողությամբ գործում է կառավարական հիմնական ցուցանիշների գնահատման (KPI) արդյունավետ համակարգ, որը, սակայն, կիրառվում է առանձին աշխատանքային արդյունավետությունը չափելու նպատակով: Այս համակարգը դեռևս արդատացված չէ և չի կիրառվում խորհրդի որևէ մեկ անդամի համադրող որոշումների կայացման գործընթացը գնահատելու համար:

ՍԿՂԲՈՒՆԸ II.11. Խորհրդի անդամների շարունակական մասնագիտական զարգացումը և խորհրդի նոր անդամների կողմնորոշումը

Խորհուրդը պետք է ապահովի իր գիտելիքների և գործունեության համապատասխանությունը կազմակերպության աճին և կառուցվածքի բարդացմանը:

	Դրույթ	Հնա կարգավիճակ	Բացատրություն
11.11.	Խորհուրդը ապահովում է իր անդամների շարունակական մասնագիտական զարգացումը:	Համապատասխանում է	-

ՍԿՂԲՈՒՆԸ II.12. Խորհրդի անդամների առաջադրումը

Խորհրդի անդամների առաջադրման և ընտրության գործընթացները պետք է լինեն թափանցիկ ու կանոնակարգված: Խորհրդի անդամների ընտրությունը պետք է հիմնվի օբյեկտիվ չափանիշների վրա:

Հայտարարագրում

	Դրույթ	Հնա կարգավիճակ	Բացատրություն
11.12.1.	Կազմակերպությունն ունի խորհրդի անդամների առաջադրման և ընտրության փաստաթղթավորված ընթացակարգեր և ապահովում է դրանց բացահայտումը կազմակերպության համացանցային էջում:	Համապատասխանում է	-
11.12.2.	Խորհրդի կազմը պարբերաբար թարմացվում է՝ երաշխավորելու, որ Խորհրդի կարողությունները բավարար են գործարար մարտահրավերներին դիմակայելու: a	Չի համապատասխանում	Հաշվի առնելով Ընկերության զարգացման նորագույն և իրականացվող երկարաժամկետ ծրագրերի շարունակականության ապահովման անհրաժեշտությունը՝ Խորհրդի կազմի թափանցում վերջին շրջանում չի իրականացվել Ընկերությունը կարևորում է փորձառու անդամների ներդրությունը կազմի պարբերական վերանայման առաջնությունում: Խորհրդի կազմի փոփոխությունները տեղի են ունենում միայն անդամների սեփական նախաձեռնությամբ հիմնադր. դրացում, ինչպես նաև այն ապահովումով, երբ նրանց փորձությունը կամ մասնագիտական հմտությունները այլևս չեն համապատասխանում Ընկերության զարգացման նոր փուլին կամ ռազմավարական առաջնություններին:

Գլուխ III. Ներքին հսկողության և ռիսկերի կառավարման համակարգ

III.1. ՍԿՋՐՈՒՆԵ III.1. Ներքին հսկողություն

Կազմակերպությունը պետք է ունենա ներքին հսկողության արդյունավետ գործընթացներ ու ընթացակարգեր՝ կազմակերպության կողմից ֆինանսական, ոչ ֆինանսական և հաշվապահական տեղեկատվության ամբողջականությունն ապահովելու, հաշվետվողականությունը խթանելու և խնայողությունները կանխելու համար:

Հայտարարագրում

	Դրույթ	Հնա կարգավիճակ	Բացատրություն
III.1.1.	Կազմակերպության ներքին հսկողության շրջանակները սահմանված են (առկա են բյուջետավորման ֆինանսական սահմանափակումների, կրկնակի ստուգումների գործող կառուցվածքներ, գործարար գործընթացների կառավարումը և հետազննիչությունն ապահովող ընթացակարգեր, հաշվետվողականության և հարցազննման կարողակարգեր, հատվեցված է կառավարման մարմինների, ստորաբաժանումների իրավասությունների շրջանակը, աշխատակիցներն ընկալում են ռիսկերի, այդ թվում՝ համապատասխանության ռիսկի իրավատեր լինելու և այլն):	Համապատասխանում է	-
III.1.2.	Կազմակերպության գործադիր մարմինն ապահովում է ներքին հսկողության արդյունավետ համակարգի ձևավորումն ու պահպանումը խորհրդի կողմից սահմանված շրջանակներում:	Համապատասխանում է	-

III.2. ՍԿՋՐՈՒՆԵ III.2. Կազմակերպության ռիսկերի կառավարման գործառույթը

Կազմակերպությունը պետք է ունենա ռիսկերի կառավարման գործառույթ, որն արդյունավետորեն և ամբողջությամբ հնարավորություն է տալիս իրագործել ռիսկերի կառավարման ռազմավարությունը, ապահովում է կազմակերպության ռիսկերի մասին հաշվետվողականությունն ու հաղորդակցությունը և կազմակերպության կողմից իր ռազմավարական նպատակների հասնելու վերաբերյալ ձևավորում ողջամիտ սպասումներ:

Հայտարարագրում

	Դրույթ	Հնա կարգավիճակ	Բացատրություն
III.2.1.	Կազմակերպությունում ձևավորվել է ռիսկերի կառավարման գործառույթ, որի նշանակումը, լիազորությունների դադարեցումը, վարձատրության պայմանների հաստատումը, խրախուսման և կարգապահական պատասխանատվության միջոցների կիրառումն համապատասխանում է գործադիր մարմնից՝ խորհրդի համաձայնությանը:	Համապատասխանում է	-

III.3. ՍԿՋՐՈՒՆԵ III.3. Կազմակերպության համապատասխանության ապահովումը

Կազմակերպությունը պետք է ունենա համապատասխանության ապահովման գործառույթ, որն արդյունավետորեն և ամբողջությամբ հնարավորություն է տալիս գնահատել կազմակերպության համապատասխանության ռիսկը և նպաստել կազմակերպության համապատասխանության ապահովմանը:

Հայտարարագրում

	Դրույթ	Հնա կարգավիճակ	Բացատրություն
III.3.1.	Կազմակերպությունում ձևավորվել է համապատասխանության ամրագրված գործառույթ, որի նշանակումը, լիազորությունների դադարեցումը, վարձատրության պայմանների հաստատումը, խրախուսման և կարգապահական պատասխանատվության միջոցների կիրառումն համապատասխանում է գործադիր մարմնից՝ խորհրդի համաձայնությանը:	Համապատասխանում է	-

III.4. ՍԿՋՐՈՒՆԵ III.4. Կազմակերպության ներքին աուդիտը

Կազմակերպությունը պետք է ունենա ներքին աուդիտոր/ներքին աուդիտի ստորաբաժանում, որն անկախ և օբյեկտիվ հավաստագրումներ ու խորհուրդներ է տրամադրում կազմակերպության խորհրդին և գործադիր մարմնին՝ կազմակերպության ներքին հսկողության և ռիսկերի կառավարման, կորպորատիվ կառավարման համակարգերի համարժեքության ու արդյունավետության վերաբերյալ և աջակցում կազմակերպության նպատակների իրագործմանն ու գործունեության բարելավմանը:

Հայտարարագրում

	Դրույթ	Հնա կարգավիճակ	Բացատրություն
III.4.1.	Ներքին աուդիտոր/ներքին աուդիտի ստորաբաժանման աշխատողները նշանակվում է/են խորհրդի կողմից: Ներքին աուդիտոր/ներքին աուդիտի ստորաբաժանումը հաշվետու է խորհրդին, իսկ աուդիտի համաձայնագրով աուդիտային ռեպորտ՝ վերջինիս:	Համապատասխանում է մասամբ	-
III.4.2.	Ներքին աուդիտի համաձայնագրով հաստատում է ներքին աուդիտի տարեկան ծրագիրը:	Համապատասխանում է	-
III.4.3.	Ներքին աուդիտի/ներքին աուդիտի ստորաբաժանման աշխատակիցների պահանջումը կատարվում է ռիսկերի գնահատման հիման վրա:	Համապատասխանում է մասամբ	Ռիսկերի գնահատումը իրականացվում է ՆԱ կողմից սպասարկված աուդիտի գործընթացին զուգահեռ, իսկ եթե կրկնվող է ապա նախկին փորձի վրա: ՆԱ-ն ռիսկերի կառավարման մեթոդների համաձայն չի կիրառում գնահատման հատուկ գործիքներ, այլ աուդիտորներն է աուդիտային փաստացի գործընթացի ուղղորդման շրջանակներում risk-control մասնատմանը, սակայն կիրառվելով ֆինանսական հոլդինգների գումարի մեծությունից: Եականություն, նույն ինքը ռիսկի արտոճակ այս պահին ներդրված չէ:
III.4.4.	Ներքին աուդիտոր/ներքին աուդիտի ստորաբաժանման աշխատողները կազմակերպության խորհրդի և գործադիր մարմնի անդամներ և վերջիններիս հետ փոխկապակցված անձանցից չէ/են:	Համապատասխանում է	-

Գլուխ IV. Տեղեկատվության բացահայտում և թափանցիկություն

ՍԿԶԲՈՒՆԸ IV.1. Կազմակերպության տեղեկատվական քաղաքականությունը

Կազմակերպությունը պետք է ապահովի իր թափանցիկությունը, այդ թվում՝ ֆինանսական վիճակի, գործունեության արդյունքների, կայունության, սեփականության և կորպորատիվ կառավարման բոլոր էական հարցերի վերաբերյալ արդիական և արժանահավատ տեղեկատվության ժամանակին բացահայտումը:

Հայտարարագրում

	Դրույթ	Հնա կարգավիճակ	Բացատրություն
IV.1.1.	Կազմակերպությունն ունի տեղեկատվական քաղաքականություն, որն անվագն նախատեսում է կազմակերպության կողմից տեղեկատվության բացահայտման և պատասխանների մատչելիությունը, ժամկետները, պարզեցվածությունը, կարգի ու հարողակցման ուղիները, բացահայտման ենթակա տեղեկատվության ցանկը (եթե այն գերազանցում է օրենսդրությամբ նախատեսվածը):	Համապատասխանում է	-
IV.1.2.	Տեղեկատվության տարածման եղանակները մասնակիցների և այլ շահակիցների համար ապահովում են համապատասխան տեղեկատվության հավասար, ժամանակին և տնտեսապես արդյունավետ հասանելիություն:	Համապատասխանում է	-
IV.1.3.	Տեղեկատվության պարբերական բացահայտումներն ուղեկցվում են կազմակերպության էական զարգացումների վերաբերյալ տեղեկատվության բացահայտմամբ:	Համապատասխանում է	-
IV.1.4.	Կազմակերպությունը երաշխավորում է ներքին (նախաձեռն) տեղեկատվության ամբողջականում և իր տեղեկատվական անվտանգությունը:	Համապատասխանում է	-

ՍԿԶԲՈՒՆԸ IV.2. Կազմակերպության հաշվետվությունները

Կազմակերպության կողմից էական հարցերի վերաբերյալ տեղեկատվության բացահայտումը պետք է ներառի, սակայն չսահմանափակվի տարեկան հաշվետվությունների հրապարակմամբ:

Հայտարարագրում

	Դրույթ	Հնա կարգավիճակ	Բացատրություն
IV.2.1.	Կազմակերպության տարեկան հաշվետվությունը ներառում է առօրինակի նախագահի և գործադիր մարմնի ղեկավարի ուղերձները:	Համապատասխանում է	-
IV.2.2.	Կազմակերպության տարեկան հաշվետվությունը ներառում է գործադիր մարմնի զեկույցը:	Համապատասխանում է	-
IV.2.3.	Կազմակերպության տարեկան հաշվետվությունը ներառում է ֆինանսական հաշվետվությունները և դրանց վերաբերյալ արդիտրոլման կազմակերպության եզրակացությունը:	Համապատասխանում է	-

	Դրույթ	Հնա կարգավիճակ	Բացատրություն
IV.2.4.	Կազմակերպության տարեկան հաշվետվությունը ներառում է կազմակերպության նպատակները և կայունության հաշվետվությունը:	Համապատասխանում է	-
IV.2.5.	Կազմակերպության տարեկան հաշվետվությունը ներառում է վոլունտարային կոմիտեի հետ գործարքների մասին տեղեկատվությունը:	Համապատասխանում է	-
IV.2.6.	Կազմակերպության տարեկան հաշվետվությունը ներառում է կազմակերպության կորպորատիվ կառավարման զեկույցը:	Համապատասխանում է	-
IV.2.7.	Կազմակերպության տարեկան հաշվետվությունը ներառում է կորպորատիվ կառավարման տարեկան հայտարարագիրը:	Համապատասխանում է	-

ՍԿԶԲՈՒՆԸ IV.3. Կազմակերպության արտաքին աուդիտորը

Կազմակերպությունը պետք է ենթարկվի արտաքին աուդիտի՝ անկախ, կոմպետենտ և որակավորված աուդիտորական կազմակերպության կողմից՝ աուդիտի, էթիկայի և անկախության միջազգային չափորոշիչներին համապատասխան՝ խորհրդին ու մասնակիցներին ողջամիտ հավաստիացում տրամադրելու այն մասին, որ կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով, արժանահավատորեն արտացոլում են դրա ֆինանսական վիճակը, գործունեության ֆինանսական արդյունքները և պատրաստվել են ֆինանսական հաշվետվությունների կիրառելի հիմունքներին համապատասխան:

Հայտարարագրում

	Դրույթ	Հնա կարգավիճակ	Բացատրություն
IV.3.1.	Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունները ենթարկվում են արտաքին աուդիտի:	Համապատասխանում է	-
IV.3.2.	Կազմակերպությունն ունի արտաքին աուդիտորի աուդիտորական կազմակերպության ընտրության չափանիշներ և կարգ:	Չի համապատասխանում	Հաշվետու տարվա քննաշրջում ՇՊԵՆԵՐՈՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՎ ԳՐԻՆԵՆ ԱՐՏԱՔԻՆ ԱՈՒԴԻՏՈՐ ԸՆԹՐՈՅՈՒՄՆԵՐԸ ԵՎ ԼՍՏԵՑ ԱՈՒՆՈՒՄԸ ԱՐՏԱՆՈՒՄՆԵՐԸ, միասնական գրավոր ներքին իրավական ակտ: Այդուհանդերձ, արտաքին աուդիտորի ընտրության օրինակազմ ընտրությունում իրականացվում է «Վաճառողական ցկերպությունների մասին» ՀՀ օրենքի, ԸՆԹՐՈՅՈՒՄՆԵՐԸ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒՄՆԵՐԸ և ՉՆԿԱՅՈՒՄ ԾԱՎԵՐՈՒՄԸ ձևավորված կազմակերպության արտաքին համաձայն թեև չափանիշները մասնաորոշված են, սակայն առաջին կարգով գործնականում ԸՆԹՐՈՅՈՒՄՆԵՐԸ իրավաստ մարմիններն առաջնորդում են հոսանք սերտիցներով հավելի են ստեղծում աուդիտորական ընտրության միջազգային քաղաքի հեղինակությունը և փորձառությունը (մասնաորոշում): Ինտեգրացիայի հարցում, անկախորդը ԸՆԹՐՈՅՈՒՄՆԵՐԸ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒՄՆԵՐԸ և ՉՆԿԱՅՈՒՄ ԾԱՎԵՐՈՒՄՆԵՐԸ, ինչպես նաև գնալին առաջարկի արդյունավետությունը: Գրողը քննազի թափանցիկությունն ու շարժի թանկան քաղաքում: Կազմակերպության արտաքին աուդիտորը վարձարժեքի չափի որոշումը հավանում է քաղաքային ԸՆԹՐՈՅՈՒՄՆԵՐԸ և ՉՆԿԱՅՈՒՄ ԾԱՎԵՐՈՒՄՆԵՐԸ իրականացումը: Իրականացումը հավանում է իրականացումը մարմնի՝ Տեղեկների կորպորի իրականությունը՝ ընթացիկ ընտրության ժամանակ միասնաբար որոշումներ կայացնելու հնարավորությունը:

IV.3.3.	Առդիտորական կազմակերպության թեկնածությունն առաջադրում է հորիզոնորդ, նշանակում է (իստատում է) ընդհանուր ժողովը:	Համապատասխանում է	Ընկերության կանոնադրությամբ տվյալ իրավասությունը վերաբառված է հորիզոնորդին:
IV.3.4.	Արտաքին առդիտորը հաշվետու է մասնակիցներին:	Համապատասխանում է	Արտաքին առդիտորը հաշվետու է նաև հորիզոնին:
IV.3.5.	Առդիտորական կազմակերպությունը ստուգում է կազմակերպության ներքին հստիության և ռիսկերի կառավարման համակարգը:	Համապատասխանում է	-

Գլուխ V. Կազմակերպության հարաբերությունները շահակիցների հետ

ՍԿՋՔՈՒՆԵ Վ.1. Կազմակերպության շահակիցները կորպորատիվ կառավարման համակարգում

Կազմակերպությունը պետք է ճանաչի իր շահակիցների իրավունքները, դերերն ու շահերը և խրախուսի կազմակերպության, մասնակիցների ու շահակիցների միջև ակտիվ համագործակցությունը, որն ուղղված է արժեքի, այդ թվում՝ որակյալ աշխատատեղեր ստեղծելուն, ինչպես նաև կենսակայուն և դիմակայուն կազմակերպություն ձևավորելուն:

Հայտարարագրում

	Դրույթ	Հնա կարգավիճակ	Բացատրություն
V.1.1.	Կազմակերպությունն ունի շահակիցների հետ հարողակցման քաղաքականություն:	Համապատասխանում է մասամբ	Հաշվի առնելով «Շահակից» հասկացության պայմանները կազմակերպությունը ընկերությունը շունի մեկ միասնական համապարփակ հարողակցման քաղաքականություն: Փոխանցել, ներառվում է ֆիրմայային մոտեցում մշակել և գործում են ստանդարտային քաղաքականություններ և կանոնակարգեր շահակիցների միայն դիմացալ (առանցքային) հստի հետ: Խաղաղությունները կառավարելու նպատակով: